

TĖVYNĖS GARSAI

"Tėvynės garsų" jubiliejui buvo labai kruopščiai ruošiamasi. Rengėjų ir jų talkininkų pastangos daugelį išjudino. Šventei artėjant, neretai galėjai išgirsti:

- Ar dar gavai vietą?
- Seniai užsisakiau!
- Susitiksime šeštadienį...

Erdvi Lietuvių namų salė rugsėjo 11-osios vakare buvo pilnutėlė. Tarp atvykusiųjų išvydome "Tėvynės garsų" įkūrėją ir šios šventės ruošos komiteto garbės pirmininką Kęstutį Šukį. Jo ir a. a. Jau-
nučio Pijaus Nasvyčio parašais patvirtinti lietuviškųjų radijo programų steigimo dokumentai. Pirmosios laidos buvo ruošiamos J. P. Nasvyčio bute. Netrukus šių programų pranešėju tapo poetas Balys Auginas, pasiūlęs ligi šiol išlikusį jų pavadinimą. Visa epocha, kaip minėjo iškilmingo vakaro dalyviai, buvo susijusi su a. a. Juozo Stempužio veikla. Būtų net gana nelengva išskaičiuoti visus, per tuos 50 metų talkininkavusius, rengiant radijo programas. Ypatingai svarbi buvo viso telkinio finansinė parama. Visų jų dėka šis lietuviybės židyns skaisčiai žėri iki šiol. Prasmingai nuskambėjo minėjime ištarti žodžiai:

– Dauguma, jei paklaustum, pasakytų, kad jie jaučia, jog per tą darbą gavo daugiau, negu atidavė.

Štai jau septynerius metus kiekvieną sekmadienį girdime Aldonos Stempužienės ir jos talkininkų balsus. Didžiausia pagarba – tęsiantiems šį kilnų darbą.

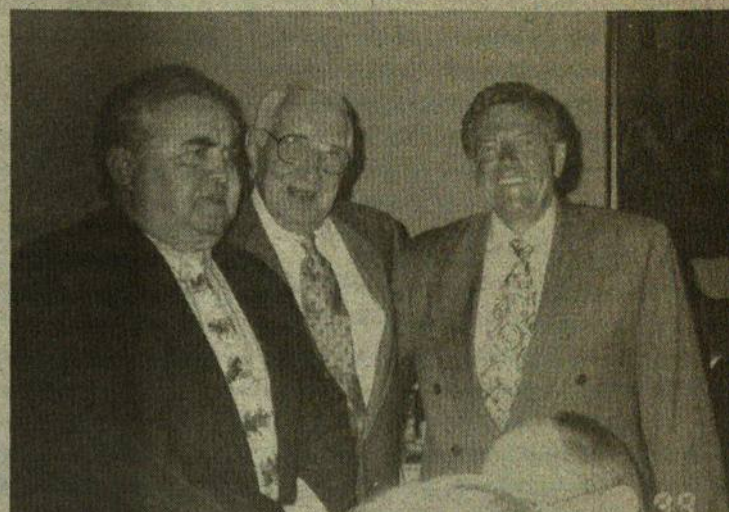
Iškilmingą vakarą pradėjo minėjimo ruošos komiteto pirmininkas Jurgis Malskis. Tylos minute pagerbti į amžinybę išėjusieji – J. P. Nasvytis ir J. Stempužis. Pristatyti vakaro programos vedėjai – Algis Rukšėnas ir Vilija Nasvytytė-Klimienė bei minėjimo ruošos komiteto nariai: Z. Dučmanas, Dr. R. Šilkaitis, H. Pikturna, A. Penkauskas ir J. Citulis. Su daugiau kaip keturis dešimtmečius dirbusio laidų vedėjo J. Stempužio veikla supažindino A. Rukšėnas. Apie "Tėvynės garsų" neįkainojamą vertę kalbėjo ilgametė "Moters pasaulio" skyriaus vadovė ir pranešėja, buvusi klyvlendietė, dabartinė Pasaulio Lietuvių bendruomenės vicepirmininkė Milda Lenkauskienė. Pirmaisiais žodžiais ji prisipažino, kad išvykusi gyventi į kitą vietovę, labiausiai pasiilgsta "Tėvynės garsų" ir Dievo

Motinos parapijos veiklos.

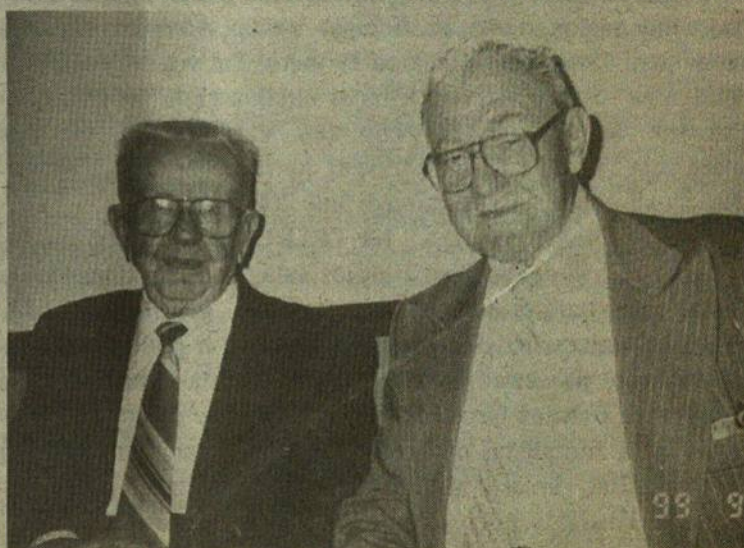
Minėjime gražiai padėkota dideliame būriui nuolatinių rėmėjų. Štai jau trečioji garsios *Jakubs* šeimos karta remia "Tėvynės garsus". Padėka išreikšta ir minėjime dalyvavusiam Lietuvos Vyčių organizacijos nariui *William Jakubs Jr.* Visi minėjimo dalyviai "Tėvynės garsams" palinkėjo "Ilgiausių metų".

Radijo laidų rengimas neatsiejamas nuo jų techninio aptarnavimo. Daugeliui jau gerai pažįstamas radijo inžinierius *Greg Priddy* buvo tarp garbingiausių šio minėjimo svečių. Jam rengėjai įteikė "Honorary Lithuanian" žymenį.

Dar vienas, itin šviesus jubiliejinio vakaro momentas – meninė dalis. "Tėvynės garsų" vedėjos, solistės Aldonos Stempužienės vokalinė programa tarsi apvainikavo nepaprasto atkaklumo pareikalavusį 50 metų kelią, įstabia menų jėga nutiesdama tiltą iš praeities į ateitį. Kiekvienam kūriniui solistė sugebėjo suteikti nepakartojamą, neretai jaudinančią nostalgiką nuotaiką. Gera jos pagalbininke buvo pianistė *Nancy Brittain*. Neveltui po kiekvieno kūrinio plojimai darėsi vis stip-

Lietuviškų radijo laidų steigėjas Kęstutis Šukys (viduryje). Kairėje – adv. Vytas Matas, dešinėje – Lietuvių kultūros darželių draugijos pirmininkas Kęstutis Steponavičius.

"Tėvynės garsų" minėjimo ruošos komiteto pirmininkas Jurgis Malskis (kairėje) ir vicepirm. Zenonas Dučmanas.

resni, kol peraugo į galingas ovacijas, kai visi sustojo, išreikšdami savo dėkingumą.

Išėini iš tokio vakaro su šviesiomis viltimis, kad gausūs linkėjimai, tiek skambėję

minėjime, tiek paskelbti jubiliejiname leidinyje, kurį taip rūpestingai parengė Dievo Motinos parapija, ilgiems metams teiks jėgų lietuviybės puoselėtojams. J. J.

43 METAI – LIETUVIŠKOMS RADIJO LAIDOMS

Algirdas Rukšėnas

(Iš pasisakymo
iškilmingame minėjime)

Nuo 1949-ųjų metų iki pat mirties 1992-ais metais Juozas Stempužis pasišventusiai dirbo "Tėvynės garsų" radijo programai, nežiūrint, kur ta programa rastų savo namus: ar tai WSRS radijo stotyje, WDOK, WXEN, visuomeninėje stotyje WCPN, WUJC John Carroll universitete. Jis suteikė "Tėvynės garsų" radijui nepakartojamą charakterį, kuris skyrėsi ir, drįstu pasakyti, vyraavo virš kitų lietuviškų radijo programų. Buvo nepertraukiamas 43 metų darbas, per kurį "Tėvynės garsų" radijo programa tarsi sutapatinta su pačiu Juozu Stempužiu ir atspindėjo jo visuomeninį talentą.

Kaip daugelis iš mūsų žino, Juozas jau turėjo patirties radio srityje, kai 1939-aisiais metais, dar lankydamas universitetą, tarnavo Lietuvos valstybinėje radijo stotyje pranešėju. Išėivijoje Juozas

perėmė "Tėvynės garsų" radijo programą 1955 metais. Ir nuo to laiko ši programa buvo neatskiriama nuo jo asmenybės. Retai Juozą matėme renginiuose savaitgaliais, nes jis kruopščiai ruošė sekančios dienos laidą, remdamasis naujausiomis žiniomis. O atsiminkim, kad kai Lietuva buvo sovietų užimta beveik pusę šimtmečio, "Tėvynės garsų" programa tarnavo lyg langas į Lietuvą. Jo ryšiai buvo gilūs, dažnai paslaptinigi, bet teikė mums tikras naujienas, arba įdomias tų naujienų interpretacijas iš pavergtos Tėvynės. Kai pirmą kartą mums dar daugeliui nepažįstamas toks muzikas Vytautas Landsbergis, dar prieš Sąjūdžio įkūrimą svečiavosi Vakaruose ir atvyko į Klyvlendą, jis tyliai svečiavosi pas Juozą Stempužį.

"Tėvynės garsų" programa tūkstančiams klausytojų teikė ir nuolatinį tautiškumo įkvėpimą. Vien jau gimtasis žodis, girdimas svetimame krašte radijo bangomis, stip-

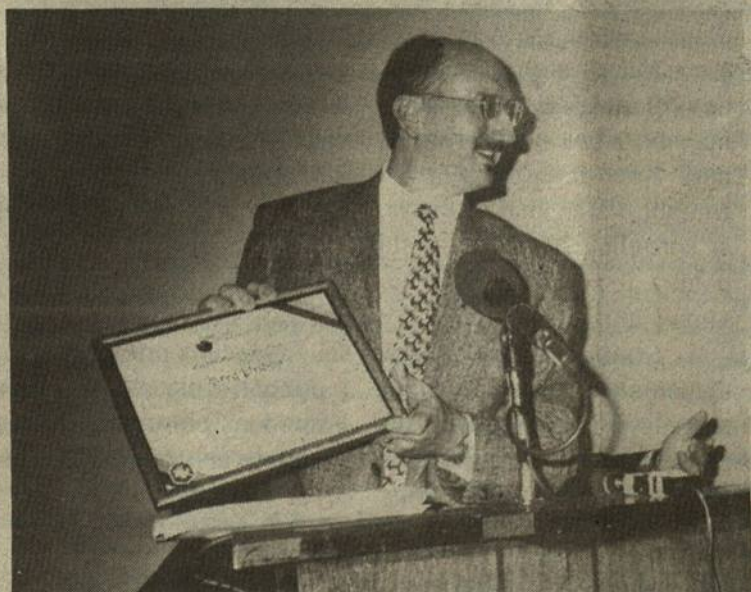
rino mus ir teikė ištvermės. Programų turinys buvo turtingas: kultūra, menas, muzika – tiek liaudies, tiek modernioji. Juozas įvedė "Vaikų valandą" ir "Moterų pasaulio" laidas. "Tėvynės garsų" programų klausėsi ne vien Klyvlendo ir apylinkės lietuviai, bet magnetofoninėms juostelėms jos keliavo ir į kitus Amerikos bei kitų kraštų miestus. Juozas Stempužis savo programose bekompromisiškai palaikė aukščiausią profesinį lygį. O jo sukurtas radijo archyvas jau ir dabar yra istorinis, tiek pačios Lietuvos atžvilgiu, tiek ir imigracijos istorijoje Amerikoje.

Mes atsimeiname Juozą Stempužį kaip radijo laidų vedėją ir pranešėją, bet atsiminkime taip pat, kad tai buvo viena iš įtakingiausių asmenybių mūsų visuomeniniame gyvenime Klyvlende, o gal ir plačiau. Jis dirbo *Cuyahoga* apskrities kontrolieriaus įstaigoje. Už savo

(Nukelta į 4 p.)

"Tėvynės garsų" vedėja Aldona Stempužienė.

Radijo inžinierius ir "Tėvynės garsų" pranešėjas (anglų kalba) Greg Priddy su jam kėlė tik įteiktu žymeniu.

J. Jasaičio nuotraukos

Girdėta iš Vilniaus

• **VERTINIMAI.** Lietuvoje viešintis NATO pajėgų Europoje vado pavaduotojas generolas seras *Rupert Smith* labai sparčiu pavadinu Lietuvos pasirengimą narystei NATO. Jo nuomone, iš visų jo aplankytų Baltijos šalių Lietuva yra pasiekusi didžiausią pažangą šioje srityje. Taip Eltai sakė Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas Algirdas Katkus, aptardamas rugsėjo 17 d. įvykusį susitikimą su svečiu. Pasak A. Katkaus, NATO generolo nuomone, Lietuva yra pakankamai pasiruošusi narystei Šiaurės Atlanto aljanse, tačiau turėtų būti priimtas NATO politinis sprendimas.

• **GARBINGOS PAREIGOS.** Pirmą kartą vienu iš Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos pirmininko pavaduotojų išrinktas Lietuvos atstovas. Šios pareigos atiteko Lietuvos nuolatinės misijos Jungtinėse Tautose (JT) vadovui ambasadoriui Oskarui Jusiui.

Pirmą kartą į Pasaulinės sveikatos organizacijos vykdomąją tarybą išrinktas Lietuvos atstovas. Vienu iš trijų tarybos narių tapo Kauno medicinos universiteto rektorius profesorius Vilius Grabauskas. Pasaulinės sveikatos organizacijai priklauso 191 valstybė.

• **NEMUNAS BUS ŠVARESNIS.** Rugsėjo 16 d. po devynių metų trukusių statybų pagaliau pradėjo veikti Kauno vandenvalos įmonė. Prezidentas Valdas Adamkus nedaugžodžiavo: "Šios dienos laukiau 15 metų. Tai yra svajonių išsipildymas". Šalies vadovui ir buvo suteikta garbė paleisti naujuosius vandens valymo įrenginius. Valymo įrenginiai per parą sulaikys apie 17 tonų teršalų, kurie nebepateks į Nemuną. Šios įmonės statyba kainavo apie 200 mln. litų.

• **"ŽINIASKLAIDA" IR TIKROVĖ.** JAV politologas *Paul A. Goble* teigia, kad Baltijos šalių politinė žiniasklaida nesugebėjo tapti profesionalia, bet pasuko "geltonėjimo" link. Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institute jis skaitė paskaitą "Žiniasklaida ir nacionalinis saugumas Baltijos jūros regione". *P.A. Goble* mano, kad Baltijos šalių žurnalistai nesugeba į valstybės saugumo politiką žvelgti giliai, rimtai ir atsakingai. Politologas teigė, kad ir situacija Rusijoje perteikiama ne itin profesionaliai, neatspindint tikrosios grėsmės Lietuvos saugumui. Jis mano, kad Rusijos vyriausybė yra visiškai nepajėgi valdyti padėties šalyje.

• **JAV LIETUVIAI IR LIETUVA.** Rugsėjo 17 d. baigė darbą Lietuvos Seimo ir JAV Lietuvių bendruomenės atstovų komisija. Ją sudaro 5 Seimo nariai ir tiek pat JAV Lietuvių bendruomenės atstovų. Komisija į posėdžius renkasi du kartus per metus. Šį kartą komisija aptarė lietuvių tautinės kultūros ir švietimo reikalus, išeivijos ir Lietuvos santykius, jaunimo, diplomatinės politikos klausimus, ekonominę padėtį Lietuvoje, nuosavybės grąžinimą ir daugelį kitų temų. Didelio JAV Lietuvių bendruomenės atstovų pritarimo susilaukė pasiūlymas surengti Lietuvoje "Niurnbergas-2" procesą - pasmerkti komunizmą, aptarti didžiulę jo žalą ir aukas. JAV LB atstovės Dalios Puškorienės nuomone, toks kongresas turėtų didelį tarptautinį atgarsį, padėtų formuoti Lietuvos įvaizdį.

• **AR REIKIA NAUJO DEPARTAMENTO?** Kaip parbrėžė Seimo vicepirmininkas Feliksas Palubinskas, JAV LB ir Seimo komisijos posėdžiai atneša vis daugiau konkrečių rezultatų. Jo nuomone, reikėtų steigti departamentą, kuriam vadovautų ministro lygio pareigūnas. Tuomet Lietuvos ir užsienio lietuvių santykiams būtų skiriamas tinkamas dėmesys.

• **DAILININKŲ SUGRĮŽIMAS.** Apie tūkstantis išeivijos lietuvių dailininkų darbų sugrįš į tėvynę. Bus įvykdytas išeivijos menininkų priesakas - Lietuvai tapus laisva, kūrinius padovanoti gimtinei. Tai rugsėjo 17 d. spaudos konferencijoje JAV lietuvių bendruomenės vardu pareiškė Regina Narušienė. Pasak jos, JAV lietuvių bendruomenė yra surinkusi daug vertingų meno kūrinių. Apie 600 dailininkų darbų jau yra pakeičiui į tėvynę, likusius 400 ketinama išsiųsti į Lietuvą šį rudenį. R. Narušienė sakė, kad ateityje išeivijos meno kolekcija bus išskirstyta po įvairias Lietuvos galerijas ir muziejus. Dalis darbų sugrįš į jų autorių gimtąsias vietas. Daugiausia darbų numatoma palikti Kauno M. K. Čiurlionio dailės galerijoje.

• **PASITRAUKIMAI.** Lietuvos užsienio reikalų ministras, Krikščionių demokratų partijos pirmininkas Algirdas Saudargas dar kartą patvirtino savo apsisprendimą šį rudenį įvyksiančioje LKDP konferencijoje atsakyti partijos pirmininko posto. Eltai perduotame pranešime jis kategoriškai pareiškia, kad jo apsisprendimas yra galutinis.

LDDP pirmininko pirmasis pavaduotojas, Seimo narys Povilas Gylys rugsėjo 17 d. įteikė šios partijos pirmininkui Česlovui Juršėnui atsistatydinimo iš partijos pirmininko pirmojo pavaduotojo pareigų pareiškimą. Tokio apsisprendimo priežastys nenurodytos. (Pagal Eltos pranešimus)

Tarptautinių įvykių apžvalga

Algirdas Pužauskas

Pasaulio žydai rugsėjo 10 d. pradėjo svarbiausią savo šventę. Penktadienio vakare jie sutiko Naujuosius metus, kurie pagal žydų kalendorių jau yra 5760-tieji. Svarbiausia diena *Yam Kippur* - rugsėjo 20-oji. Tai atgailos, susitaikymo su Dievu, pasninko ir savo gyvenimo apmąstymo diena. Spauda neslepia, kad žydai bando apsisaugoti nuo smurto veiksmų ir antisemitinių išsišokimų ne tik namie, Izraelyje, bet ir Amerikoje. Sinagogas saugo ginkluoti policininkai, prie įėjimo veikia filmavimo aparatai, o kai kuriuose miestuose maldos namų durys atidaromos tik iš vidaus. Šį neįprastą budrumą paskatino *Los Angeles* mieste įvykęs Žydų centro užpuolimas. Dėl šio nusikaltimo apkaltintas antisemitas *Buford Furrow* pareiškė tardytojams, kad jis sužeidė penkis žmones, tarp jų - tris vaikus, norėdamas išpėti amerikiečius, kad jie "pabustų ir imtų žudyti žydus". Panašiai žydų bendruomenę paveikė ir liepos mėnesį įvykęs užpuolimas Čikagoje, kur 21 metų amžiaus antisemitas sužeidė šešis žydus netoli jų maldos namų.

ŠVENTĖS IR RŪPESČIAI

Dar didesni išsišokimai prieš žydus vyksta Rusijoje. Čia pagarsėjo Dūmos narys, buvęs generolas, išrinktas komunistų sąrašė - Albert Makašov. Kalbėdamas Dūmoje, jis kaltina žydus dėl visų Rusijos nepasisekimų. Rostove A. Makašov kvietė kazokus brautis į žydų namus ir pažiūrėti, iš kur atsirado jų turtai. Dūmoje net kelios partijos pasiūlė sudrausti A. Makašovą ir uždrausti jo kurstytojiškas kalbas. Už siūlomą "pabarimą" balsavo 104 Dūmos atstovai, bet 183 atmetė šį pasiūlymą.

Iš Amerikos į Maskvą buvo atvykusi stipri Amerikos žydų delegacija iš "Anti-Defamation" lygos. Tuometinis premjeras užtikrino svečius iš Amerikos, kad Rusijos vyriausybė kovos prieš antisemitizmą, kuris esąs tik perdėto nacionalizmo dalis. Parlamente bus svarstomi įstatymai, nukreipti prieš fašizmą ir piliečių skaldymą. Tokius pažadus dalijo tuometinis premjeras J. Primakov, kuris pats yra žydų kilmės.

Izraelio vyriausybė prieš savo šventes paleido iš kalėjimų 199 palestiniečius. Dar 150 bus paleisti spalio 8 d. Pažengta pirmyn ir svarstant, kiek Vakarų kranto teritorijos bus perleista Palestinos valdžiai. Vietiniams arabams jau leista pereiti sieną iš Gazos pakraščio į Vakarų krantą. Daug kalbų sukėlė Izraelio Aukščiausiojo teismo sprendimas, kad tardytojai negali vartoti fizinio smurto, ap-

klausdami kalinius. Teismo pareiškime atskleidžiami Izraelio saugumo organizacijos *Shin Beth* naudojami metodai, kuriais siekiama palaužti tardomomojo valią. Teismas paminėjo skausmingą itariamųjų surakinimą "varlės pozoje", dusinimą, dedant maišus ant kaltinamųjų galvų. Draudžiama tardytojams kankinti kalinius triukšminga muzika, kuri neleidžia jiems miegoti. Teismo, kurį sudaro devyni asmenys, sprendimas, priimtas vienbalsiai. Tačiau jis buvo kritikuojamas parlamente. Vyriausias prokuroras E. Rubinšteinas pasakė, kad saugumo valdininkai privalo turėti platesnes galias už paprastus policininkus, nes jiems tenka kovoti su teroristais, valstybės priešais.

Žydus Amerikoje ižeidė Pietų Baptistų bažnyčios misijų taryba, paskelbdama raginimą savo nariams išplėsti pastangas ir pritraukti žydų tikėjimo žmones į krikščionybę. Baptistų išleistoje knygelėje rašoma, kad žydus reikia labiau mylėti ir misionieriauti jų tarpe, skatinant juos tapti krikščionimis. Į tokį pasiūlymą atsiliepė Amerikos hebrajų kongregacijų sąjungos pirmininkas rabinas *Eric Yoffie*. Jis sakė: "Mums reikia šiek tiek mažiau meilės, bet šiek tiek daugiau pagarbos, nes baptistų knygelėje ir kituose jų patarimuose jaučiama istorijoje išugdyta prievarta, neapykanta ir smurtas".

Keliais sakiniiais

• Balsavimą, vykusį Rytų Timore, stebėję Jungtinių Tautų atstovai pasitraukė iš šios salos į Australiją. JAV karo jėgų vadas Ramiajame vandenyne admiralas *Dennis Blair* atvyko į Indonezijos sostinę tartis su Indonezijos kariuomenės vadovais. Jungtinių Tautų generalinis sekretorius *Kofi Annan* išpėjo Indoneziją, kad jai gresia kaltinimai dėl žmogaus teisių laužymo, jeigu ji ir toliau nesaugos Timoro civilių gyventojų. Smurto veiksmus prieš Timoro katalikus pasmerkė Vatikano spauda, Popiežius Jonas Paulius II ir JAV prezidentas *B. Clinton*. Australijos vyriausybė pasiūlė atsiųsti savo karines pajėgas, jei Indonezija tam nespriešintų. Katalikų vyskupą nuo musulmonų minios išgelbėjo atskridęs Australijos sraigtasparnis. Vyskupijos, vargšų prieglaudos ir vienuolyno pastatai sudegin-

ti.

• Prezidentas *B. Clinton*, atvykęs į Naujojoje Zelandijoje vykusią Pietryčių Azijos ekonominių reikalų konferenciją, ilgai tarėsi su Kinijos, Japonijos, Pietų Korėjos valstybių vadovais. Prezidentas pirmą sykį susitiko ir su Rusijos naujuoju premjeru Vladimiru Putinu.

• Maskvos priemiestyje, devyniaaukščiame gyvenamajame name įvyko sprogiimas. Žuvo daugiau kaip 90 žmonių. Pareigūnai aiškinasi, ar sprogimą sukėlė teroristų bomba ar prakiuręs dujų tiekimo vamzdis.

• Šimtai Kosovo albanų akmenimis ir stiklo buteliais apmėtė prancūzų kareivius ant tilto per upę, skiriančią Kosovo serbus nuo albanų. Sužeista apie 20 taikos priežiūros dalinio karių ir 13 serbų.

• Buvęs Rusijos kariuo-

menės generolas, dabartinis Krasnojarsko gubernatorius Aleksandr Lebedj paskelbė, kad jis ateinančių metų rinkimuose sieks Rusijos prezidento vietos. Jo nuomone, Rusijos valstybės vairą reikia perduoti kariškiui, nes pasaulis nesiskaito su civiliais.

• Amerika ir Rusija susitarė bendromis jėgomis saugoti, kad abiejų atominių galybių kompiuteriai nesustotų veikę šių metų pabaigoje, nes tiek ekspertai, tiek ir ne ekspertai pranašauja elektroninį "Y2K" sutrikimą. Bijoma, kad senesnio tipo kompiuteriai gali sukelti aliarmą, jog, štai, atskrenda priešo raketos. Į požeminius JAV karinės komandos centrus šių metų gruodyje atvyks apie 20 Rusijos karininkų, kurie budės *Colorado* aviacijos bazėje. Ten jiems jau paskirti butai. Tokį sumanymą pateikė (Nukelta į 3 p.)

Redaktoriaus skiltis

Kam reikia sumaišties?

Vargu, ar kas nors iš Lietuvos Atgimimo metais kovojusių už nepriklausomybę tikėjosi, kad atkurtos valstybės žingsniai bus lengvi. Su kuo bebūtum tą temą užkabinęs - pirmuose mitinguose prie Vilniaus katedros ar Vingio parke, "Baltijos" ar "Europos" keliuose, naujų partijų audringuose susirinkimuose ar ką tik įsteigtos Mokslininkų sąjungos posėdžiuose - niekas lengvos duonos nežadėjo. O vis dėlto juk jau eina dešimtieji susigrąžintos nepriklausomybės metai. Ar ne per daug kliūčių Lietuvos kelyje? Ar ne per daug, švelniai tariant, keistų dalykų matome jos kasdienybėje? Argi tikrai nebuvo galima daugelio nesąmonių išvengti?

Viena iš baisiausių šiandieninės Lietuvos bėdų - jos išdovana ir vogimas. Vagia net tie, kurie pagal užimamas pareigas turėtų tą išdovana saugoti ir gausinti, persekioti bandančius nuolat išvengti mokesčių. Vagiamos net tos kuklios lėšos, kurias valstybė skiria pensijoms ir pašalpomis. Vagiama įžuliai ir atvirai, matyt, nė kiek nesibaiminant atpildo. Tikimasi, kad bausmės pavyks išvengti, susitarus su kyšininku, įsitaisiusiu ne kur kitur, o pačioje teisėsaugoje. Pastarųjų metų patirtis rodo, kad net stambiausių sukčių bylos jau kelinti metai vilkinamos, tiesiog tyčiojantis iš teisingumo. Kas suskaičiavo, kiek kartų "atidėta" išgarsėjusio ekspremjero A. Šleževičiaus byla. Ir praeitą savaitę numatytas posėdis neįvyko. Priežastis - daugiau negu keista: neatvyko vienas iš kaltinamųjų - buvęs banko valdytojas! Kodėl? Į šį klausimą nėra jokio atsakymo. Kai tokia, atsiprašant, tvarka, tai ko ten eiti? Kam malonu sėdėti teismo posėdyje ir dar kaltinamojo rolėje? Teisėjai apsidairo, pečiais patraukio, galvas pakraipė... Atidėta... Taigi, anot išgarsėjusio posakio, **kas gali paneigti, kad dėl to neatėjimo nebuvo iš anksto susitar-**

ta, o posėdyje - eilinį kartą suvaidinta?

Štai tik paskutiniųjų savaitžių faktai, paimti iš žinių tarnybų pranešimų. Kauno universiteto klinikų pastatuose įrengti keltuvai. Kažkas turi juos prižiūrėti. Aišku, už tai mokamas atlyginimas. Bet pasirodo, kad algalapiuose mirgėjo pavardės "prižiūrėtojų", kurie tų keltuvų gal net nėra matę. Algų mokėjimo dienomis prižiūrėtojų viršininkė nueidavo į kasą, pasirašydavo ir už dirbančius, ir už tariamus "liftininkus", pasimdavo pinigus. Kam ir kaip juos išdalindavo, žinojo tik ji ir jos sėbrai. Kaip sakoma, ir arkliui aišku, kad vienas tokių išdaigų kelerius metus neišdarinėsi. Lietuvos spaudoje dažnai padejuojama, kokie menki medikų atlyginimai, kaip trūksta įrengimų, vaistų, kitų būtiniausių priemonių. Išėvijos šalpos organizacijos vis naujus aukų rinkimo vėjus rengia, kad vargšantiems tautiečiams padėtų. O ten kai kam net sveikatos apsaugos įstaigoje pinigai patys į kišenę byra. Ar sužinosime, kas stovėjo už viršininkės nugaros, kas "dirigavo" visam pinigų pasisavinimo mechanizmui? Ar vagys susilauks atpildo? O gal vėl metų metais bus vaidinama komedija: teisiamieji "susirgs" arba pradings iš akiračio, liudytojai praras atmintį, svarbūs dokumentai kažkur išgaruos? Beje, tarp vadinamųjų "liftininkų" įrašyta ir Kauno apskrities mokesčių inspekcijos Jonavos skyriaus viršininko pavardė.

Neseniai paaiškėjo, kad toje kauniškėje mokesčių inspekcijoje esama žymiai didesnių aferų. Tik per kelis šių metų mėnesius iš valstybės biudžeto pasisavinti keturi ar net penki milijonai litų! Dešimtys iš tikrųjų visai neegzistuojančių "firmų" vaizdavo energingą ūkinę veiklą, o "inspektorės" klastojė dokumentus. Plačiai darbavosi nusikaltėlių susivienijimas.

(Tęsinys - kitame numeryje)

Juozas Žygas

Atsikūrusi Lietuva paveldėjo milžinišką elektrinių tinklą. Atominės energijos gamyboje, atsižvelgiant į tai, kiek jos tenka vienam gyventojui, Lietuva užima pirmąją vietą ir yra laikoma atominė valstybe. Elektros energijos užtenka ne tik Lietuvos poreikiams, bet perteklius yra dar eksportuojamas. Atrodytų, kad iš to buvo galima gana gražų kapitalą susikrauti. Deja, yra ne taip, o visai priešingai. Energetikai, kaip tik visą laiką yra skoloje! Atrodytų, kad tuo turėtų net Valsybės kontrolė susidomėti. Šis klausimas galėtų būti ir Seime svarstomas. Bet, atrodo, kad už energetikų nugarų stovi tie, kurie teisėsaugą kontroliuoja.

Panašu, kad energetikai yra lyg valstybės valstybėje, kurie prieš nieką nėra atsakingi. Visa jų veikla yra pri dengta slaptumo šydu. Tai, ką jie spaudai pasako, tėra tik dūmų pūtimas į akis. Net Europos Sąjungos pranešime buvo nurodyta, kad Lietuva pigiai parduoda energiją, tačiau savos valstybės gyventojams ji yra brangi. Bet niekas nieko apie tai nekalba. Net Seimo nariai, kurie neva kažkam "atstovauja", šio klausimo nekelti. Niekas neklausia, kodėl jų "atstovaujamieji" turi beveik trigubai daugiau už srovę mokėti, negu ji

DAR KARTĄ APIE ENERGIJOS TIEKIMĄ Į VAKARUS

parduodama užsieniui. Taip pat nei Valsybės kontrolė, nei Seimo atstovai nepaprašo energetikų logiškai išaiškinti jų dažnai kartojamą nesąmonę: "Jeigu užsieniui sumažintomis kainomis nepardavinėtume, tai vietos gyventojai turėtų dar brangiau už elektrą mokėti."

Toks pasakymas skamba panašiai, kaip vyro, kuris žmonai aiškina:

- Jeigu aš kortomis nepraloščiau, tai šeimos reikams dar mažiau liktų.

Tokia "logika" ir tokie "paaiškinimai" tegalimi tik Lietuvoje. Gal todėl ir netoli tiesos joje apsilankiusio svečio išsireiškimas:

- Lietuva - nuostabi pasakų šalis!

O dabar norėčiau ryškesniais duomenimis paaiškinti. Lietuvoje yra gal keliolika mažų hidroenerginių. Valdžia už srovę, tiekiamą į energetikos tinklą, moka po 16 centų už kilovatvalandę. Tokia yra tikroji savikaina. Tačiau Gudijai parduodama po 7.5 centų už 1 kilovatvalandę. Beje, ir tų dar neatgauna.

Paminėjau "tikrąją kainą" todėl, kad Lietuvoje tikroji kaina - dar ne madoje. Dabar joje jau daug įmonių valdo užsieniečiai. Jų rodomi balansai yra apie 35% mažesni, negu lietuvių inspektorių apskaičiuoti. O taip yra todėl, kad dar tebegyvenama "anų laikų" prisiminimais, kuomet jėgaines Maskva projektavo ir finansavo. Tuomet nebuvo

galvojama apie amortizaciją arba lėšų kaupimą jėgainės uždarymui bei panaudoto kuro saugojimui, jau nė nekalbant apie pelną.

Jeigu dabartinių energetikos vadovų paklaustume apie pelną, tai jie tik už galvos susiimtų ir akis išverstų. Matyt, tesugebėtų tik pralemti, kad tos jėgainės - tai tik grynas nuostolis.

Dabar pakartotinai šiuo klausimu rašau, kadangi Lietuvoje, kalbėdami apie energetiką, kalba abiem burnos pusėmis, viena kitai prieštaraujančiomis. Paskutiniu metu buvo paskelbta, kad Lietuva pasižadėjo 2005 metais uždaryti Ignalinos atominės elektrinės pirmąjį bloką. Tai numatoma įvykdyti, atsižvelgiant į Europos Sąjungos reikalavimus. Parašams po šiuo pasižadėjimu dar nenuvaidavus, pradėta rūpintis, kaip paspartinti aukštos įtampos elektros tinklo į Vakarus statybą. Idomu, kiekno elektrą jie numato į Vakarus eksportuoti? Uždarius pirmąjį energetikos bloką, Lietuva perteklinės energijos pati beveik neturės, nekalbant jau apie numatomą energijos eksportą pusiau veltui. O jeigu antrąjį bloką reikės sustabdyti remontui ar jeigu jis staiga sugestų, tai pati Lietuva turėtų pasikliauti termofikacinėmis jėgainėmis, kurių energijos savikaina trigubai viršys eksportuojamos elektros kainą! Bet ar kam nors tai rūpi?

Tarptautinių įvykių apžvalga

(Atkelta iš 2 p.)

• Rusijoje Dūmos rinkimams uoliai ruošiasi visos politinės grupuotės. Atskirą politinį bloką sudarė trys buvę premjerai: Sergej Stepas, Viktor Černomyrdin ir Sergej Kirijenko.

• Prezidentas Boris Jelcin, kalbėdamas Valsybės Saugumo taryboje, apkaltino kariuomenę "apsileidimu", kad iki šiol nebuvo sutvarkyti Dagestano "teroristai", nors to regiono vadovybė ir gyventojai esą "pasisako už vienybę su Rusija". Jis pridėjo, jog tik apsileidimas nenutraukė iki šiol "tiems banditams iš užsienio teikiamos karinės, finansinės ir moralinės paramos".

* Libijos diktatorius Moammar Gadhafi paminėjo savo valdžios 30-metį. Šia proga jis Afrikos vienybės organizacijos vadovų suva-

žiavime pasiūlė steigti "Jungtines Afrikos valstijas". Libijos spauda jau siūlo tokios valstybės vadovu išrinkti pulkininką M. Gadhafi. Paskutiniu metu šis diktatorius buvo užsiėmęs naujo modelio automobilio projektavimu. Libija rengiasi gaminti tą automobilį - raketą. Automobilis būsiąs labai saugus, greitas ir pigus.

• Valsybės sekretorė Madeleine Albright lankėsi Vietname ir susitarė su jo vyriausybe dėl Amerikos konsulato Hošimino mieste (buvusiame Saigone) statybos. Konsulatas padės pagyvinti abipusės prekybos ryšius ir turizmą.

• Egipto prezidentas Hosni Mubarak buvo lengvai sužeistas į ranką, kurią jis sveikino Port Saído mieste susirinkusią minią. Sargyba užpuoliką tuoj nušovė.

43 METAI – LIETUVIŠKOMS RADIJO LAIDOMS

(Atkelta iš 1 p.)

profesionalumą buvo vertinamas ir demokratų, ir respublikonų valdininkų. Jis turėjo didelę įtaką mūsų bendruomenėje ir buvo svarbus ryšininkas tarp mūsų lietuviškos bendruomenės bei amerikiečių organizacijų – tiek visuomeninėje, tiek ir politinėje srityje. Jis buvo vienas iš pradininkų Amerikos tautybių judėjimo ("American Nationalities Movement"), kuriam vadovavo buvęs Klyvlendo meras *Ralph J. Perk*. Tai buvo organizacija, kuri telkė visų pavergtų tautų atstovus į vieningą darbą – siekti laisvės savo kraštams. Tas sąjūdis buvo toks veiksmingas, kad jis paplito visoje Amerikoje.

Juozas buvo vienas iš pirmųjų patikėtinių ir narių "Greater Cleveland Roundtable", kuriame dalyvavo visi aukščiausi politikos, verslo, kultūros, mokslo ir visuomeninių organizacijų pareigūnai – ar tai būtų *Ohio* valstijos gubernatorius ar katalikų diecezijos vyskupas, ar Valstybinio universiteto, Elektros kompanijos ar Plieno gamybos įmonių prezidentas.

Per eilę dešimtmečių Juozas savo įtaka padėjo daugeliui lietuvių Klyvlende ir apylinkėse. Atmintina, kad jis – vienas iš keletos pagrindinių asmenų, įsteigusiu šiuos Lietuvių namus. Jis buvo vadas, tarpininkas, visuomenininkas. Visa tai plaukė iš jo asmenybės ir jo ilgame-

Iškilmingo vakaro programos vedėjai: Algirdas Rukšėnas ir Vilija Klimienė.
J. Jasaičio nuotr.

čio ryšio su "Tėvynės garsų" radiju. Kad mes šiandien švenčiame "Tėvynės garsų" radijo auksinį jubiliejų, tai yra dėka Juozo Stempužio ir jo ištvermės.

Aldona Stempužienė tęsia "Tėvynės garsus" jau septynerius metus. O Kristina Kuprevičiūtė veda anglų ir lietuvių kalbos programą WCPN stotyje, perduodama sekmadienį vakarais. Visa tai yra taip pat dėka Juozo Stempužio giliai įleistų šaknų – nuo pat 1949 metų su kolegomis, o nuo 1955-ųjų – su jo unikaliu antspaudu.

Kas gali neprisiminti Juozo, kai girdi žodžius "Keliaujantis mikrofonas" arba "Kas buvo, kas yra, kas bus? – Klyvlendo žinios" Tai Juozo palikti ženklai. Tai dalelė

to milžiniško derliaus, kurį mes paveldėjome iš Juozo Stempužio. Juozas lieka su mumis ir, aš manau, džiaugiasi šia "Tėvynės garsų" radijo programos 50-mečio švente.

Po Juozo mirties 1992 m. balandžio 24 d. jo darbą tęsianti Aldona Stempužienė taip pat pasišventusiai atiduoda savo laiką svarbiu kultūriniam ir visuomeniniam darbui – per lietuvišką radijo programą išlaikant lietuvių už Lietuvos ribų. Tai įvertina ir pati Lietuva. Per garbės konsulę Ingridą Bublienę, kuri šiuo metu kaip tik lankosi Lietuvoje, Aldonai Stempužienei įteikiamas to įvertinimo ženklas – tradicinė juosta iš Lietuvos.

IŠ MOKYTOJOS DIENORAŠČIO

Šiomet, liepos 8 d. Vilniuje prasidėjo mano trijų savaitių vasaros darbas su Lietuvos mokytojais. Jie tęsėsi Linkuvoje ir baigėsi Šalčininkuose. Vilnius – tai APPLE draugijos centras, į kurį kas vasarą jau devinti metai suskrenda amerikiečių pedagogai, norintys pasidalinti savo patirtimi su kolegomis Lietuvoje. Tai mūsų susitikimo ir išsiskirstymo punktas. Pradedame vienos savaitės kursus, kurie vyksta ten, kur mus vietiniai švietimo skyriai kviečia. Šią vasarą net trylikoje miestų bei miestelių vyko kursai, skirti savo apylinkių mokytojams.

Sekmadienis, liepos 11 d. Lengvomis mašinomis mus pasiėmė globėjai – šios savaitės šeimininkai. Kartu su kolega iš Šiaurės Karolinos, specialiosios pedagogikos žinovu *Glenn Bass* pasi-

Irena Gedris-Giedraitienė

leidome šiaurėn, link Pakruojo – į Linkuvą. Tai mažas skurdokas miestelis, turintis kepyklą, kurioje kepa labai skania duona, ir pieninę, kuri sunkiai verčiasi. Linkuviškiai labai myli savo kraštą ir jo dainas. Daug buvusių mokinių, baigusių pedagoginius mokslus, sugrįžta į savo kraštą dirbti.

APPLE kursų tikslas Linkuvoje – suteikti kuo daugiau žinių pradinį mokyklų mokytojams, kaip dirbti su žemo intelekto vaikais bendrose klasėse. Galimybė pasitobulinti specialiojoje pedagogikoje pasinaudojo per keturiasdešimt mokytojų iš penkių apylinkės mokyklų. *Glenn* dėstė apie JAV-ose naudojamus metodus ir strategijas pabrėždamas, kaip svarbu sukurti vaikui aplinką,

kurioje jis jaustųsi saugiai ir būtų gerbiamas. Tokiose integruotose klasėse mokytojui būtina turėti padėjėją, tačiau labai retai Lietuvoje taip yra. Savanorių padėjėjų nėra, savanoriškumas mokyklose dar nėra prigijęs. Neturint antro suaugusio, kuris padėtų tvarkytis klasėje, neigalių vaikų įjungimas į bendras klases neduoda reikiamų rezultatų.

Mano tema – "Mokymosi negalia", angliškai – "Learning disabilities" – dar ne visiems Lietuvos mokytojams žinoma sąvoka. Neigalusis vaikas nesugebės patenkinamai mokytis tol, kol jam nebus pritaikytas tinkamas mokymo būdas. JAV šiai grupei priskiriama apie 10% mokinių. Nesugebėdami mokytis, jie dažnai sukelia drausmės problemas. Dabar daugelyje Lietuvoje miestų

(Nukelta į 5 p.)

PASAULIS IR LIETUVA

* **ĮVYKIAI KAUKAZE.** Čėčėnijos atstovas Rusijos Federacijoje Mairbek Vačaganov rugsėjo 14 d. spaudos konferencijoje Maskvoje pareiškė, kad lauko vadai Šamil Basajev ir Chattab prieš dvi dienas išvedė visas savo formuotes iš Dagestano. "Visi jie sulipo į automobilius ir kolona išvažiavo į Čėčėniją, o tai, kas šiandien vyksta Novolaksjojės rajone, yra federalinės grupuotės vadovybės inscenizacija", sakė M. Vačaganov. Iš Čėčėnijos pranešama, kad Rusijos kariuomenė bombardavo taikias gyvenvietes Čėčėnijoje. Jos aviacija apšaudė net Čėčėnijos centrinius rajonus. Čėčėnijos prezidento spaudos tarnyba pranešė, kad Čėčėnijoje prezidento Aslano Maschadovo įsaku paskelbtas trijų dienų gedulas. Per nesibai giančius bombardavimus žuvo daugiau kaip 200 žmonių. Apie 20 000 žmonių paliko savo kaimus. (INTERFAX)

* **IŠLAISVINIMAS.** (Rugsėjo 16 d. pranešimas.) Rusijos gynybos ministras Igor Sergejev premjerui Vladimirui Putinui telefonu pranešė, kad Dagestano teritorija visiškai "išlaisvinta iš teroristų". (ITAR - TASS)

* **PLANAI.** Rusijos premjeras Vladimir Putin įpareigojo kuro ir energetikos ministrą Vladimirą Kaliužną pradėti spresti naujo naftotiekio, aplenkiant Čėčėniją, statybos reikalus. (INTERFAX-ANI)

* **ISPĖJIMAS.** JAV valstybės sekretorė Madeleine Albright rugsėjo 16 d. pasakė, kad JAV daugiau neskaitins daugiašalės finansinės paramos Rusijai, jeigu Maskva nesiims reikiamų priemonių kovoje su korupcija. Ji teigė, kad Boriso Jelcino vyriausybė kovai su korupcija pagaliau turi suteikti pirmenybę. Šiuo metu taikomos priemonės, anot Albright, yra neveiksmingos, o Rusijos teisingumo sistema nėra kliūtis gerai organizuotiems nusikaltėliams. (REUTERS)

* **NUSIKALTĖLIŲ ĮTAKA.** JAV Atstovų rūmų Bankų komiteto pirmininkas James Leach laikraštyje "The New-York Times" sako, kad JAV turi padėti Rusijai susidoroti su korupcija. Parlamentaras mano, kad kova su korupcija gali būti sunkesnė negu su komunizmu. Jo žiniomis, nusikalstamos grupuotės Rusijoje kontroliuoja 40 proc. ekonomikos, ir ne mažiau kaip pusę bankinio kapitalo. (INTERFAX)

* **BENDRADARBIAVIMAS.** Bendra Latvijos ir Rusijos įmonė "LatRosTrans" parengė naftotiekio į Ventspilio terminalą modernizavimo ir pralaidumo didinimo projektą, kuriam planuojamos 260 mln. JAV dolerių investicijos. Pasak bendrovės vadovės Jadvigos Annos Berzinos, projektą trimis etapais numatyta įgyvendinti iki 2003-ųjų. Pirmajame etape bus pertvarkomos energijos tiekimo, ryšių ir automatikos sistemos. Tam numatyta skirti apie 100 mln. dolerių. Antrojo ir trečiojo etapų tikslai – padidinti naftos ir jos produktų transportavimo vamzdynų į Ventspilį galimybes. (BNS)

* **IMPORTAS IR EKSPORTAS.** Sumažėjusi vidaus paklausa padėjo sumažinti importą į Lietuvą. Todėl liepos mėnesį užsienio prekybos deficitas sumažėjo. Eksportas liepos mėnesį, lyginant su birželiu išaugo 3 proc., o importas sumažėjo 8,5 proc. Importas iš ES per pirmus šių metų 7 mėnesius, lyginant su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, sumažėjo 21,4 proc., o eksportas išaugo 8,2 proc. Svarbiausiu Lietuvos prekybos partneriu išliko Vokietija, kurios eksportas sausio - liepos mėn. laikotarpiu sudarė 15,9 proc., o importas į Vokietiją - 16,8 proc. viso eksporto. Eksportas į Rusiją sudarė 6,9 proc., o importas - 19,9 proc. viso eksporto. (REUTERS)

* **PASIŪLYMAS DĖL KARALIAUČIAUS KRAŠTO.** Kaliningrado sričiai siūloma sudaryti asociacijos sutartį su Europos Sąjunga. Vokietijos techninio bendradarbiavimo draugijos ekspertas Wolfgang Schaaf, kalbėdamas Kaliningrado srities dūmoje surengtame "apskritajame stale" tema "ES ir galimi padariniai Kaliningrado sričiai, į ES įstojus Rytų Europos šalims (Lenkijai ir Lietuvai)", pareiškė, kad tokia asociacija galima. Rusija ir ES gali sudaryti bendradarbiavimo susitarimą vien tik dėl Kaliningrado srities. Šiuo susitarimu jai būtų numatomos visos teisės ir laisvės, esančios ES. Jis sakė, kad jau 2003 metais Kaliningrado regionui gresia izoliavimas, nes nei Lietuva, nei Lenkija negalės savarankiškai priimti sprendimų, o sienos su Kaliningrado sritimi perėjimo režimas bus sugriežtintas. (BNS)

* **PARAMA RYTŲ TIMORUI.** Europos Parlamentas (EP) rugsėjo 16 d. paragino Europos Sąjungos šalių vyriausybes pripažinti Rytų Timorą nepriklausoma valstybe ir pritarė pasiūlymams įsteigti tarptautinį tribunolą, kuris nagrinėtų masinius nusikaltimus, įvykdytus šioje teritorijoje. EP didelę balsų persvara pritarė rezoliucijai, kuria ES šalių vyriausybės raginamos užmegzti diplomatinius santykius su šia buvusią Portugalijos kolonija, vėliau priklausiusia Indonezijai. Visos šalys raginamos sustabdyti karinį bendradarbiavimą su Indonezija ir neteikti jai ekonominės paramos. (REUTERS)

Pasaulio lietuvių bendruomenės pranešimas

LIETUVIŲ CHARTOS 50-METIS

Lietuvos Respublikos Seime, Vilniuje 1999 m. rugsėjo 14 d. paminėta Pasaulio Lietuvių bendruomenės gairių – **Lietuvių chartos** 50-ties metų sukaktis. Minėjime dalyvavo PLB pirmininkas Vytautas Kamantas.

Lietuvių chartos aukšnio jubiliejaus – 50-ties metų sukaktis pradėta minėjimu *Huttenfeld*, Vokietijoje liepos 17 d., kur vyko Pasaulio Lietuvių bendruomenės valdybos, PLB kraštų pirmininkų, Pasaulio Lietuvių jaunimo

sąjungos pirmininkų ir kvietimų organizacijų atstovų suvažiavimas.

Iškilmingame **Lietuvių chartos** minėjime Vasario 16-osios gimnazijoje Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus, sveikindamas visus išeivijos lietuvius su jubiliejine **Lietuvių chartos** švente, pabrėžė, kad "Lietuvos laisvei, jos istoriniam išlikimui buvo ir visada bus reikalingas tautinis krašto ir

pasaulio lietuvių solidarumas, laisvo asmens išsipareigojimas savo Tėvynei, jos gerovei".

Lietuvių charta paskelbta 1949 m. birželio 14 d. Šiame dokumente tautai duotos veiklos gairės, siekta po pasaulį išsisklaidžiusius lietuvius suburti į Pasaulio Lietuvių bendruomenę. **Lietuvių charta** įpareigoja išlaikyti tautinę gyvybę, kalbą, tautines ir valstybines tradici-

jas, kultūrą, solidarumą bei kitas tautines vertybes.

Pasaulio Lietuvių bendruomenė siekia vienyti pasaulyje pasklidusius lietuvius bendriems tikslams ir uždaviniams vykdyti.

Pasaulio Lietuvių bendruomenės pirmininko Vytauto Kamanto žodžiais: "Per praėjusius 50-tį metų visi pasaulyje pasklidę lietuviai darbščiai bei sąžiningai vykdydami **Lietuvių chartą** ir su

gilia meile Lietuvai dirbome bei kovojome už Lietuvos valstybės laisvę, jos nepriklausomybę, savo pačių tarpe išlaikydami sąmoningą lietuvių tautą. Džiaugiamės laisva, demokratine ir nepriklausoma Lietuvos Respublika ir toliau jai skiriame mūsų meilę, talentus bei reikalingą talką, laukdami iš jos tokios pačios meilės savo vaikams." Sveikiname visus lietuvius su jubiliejine **Lietuvių chartos** švente!

PLB Inform.

Praneša JAV LB atstovė Jūratė Budrienė: RUOŠIAMĖS KONFERENCIJAI "DOVANA LIETUVAI"

Konferencijos tikslai:

1) susumuoti JAV veikiančių labdaros organizacijų bei pavienių asmenų, teikiančių *humanitarinę pagalbą*, atliktus darbus;

2) susipažinti ir tiesiogiai išgirsti iš asmenų, dirbančių ar dirbusių Lietuvoje, kaip ši pagalba prisidėjo prie Lietuvos žmonių gyvenimo palengvinimo;

3) išsiaiškinti, kokios humanitarinės pagalbos Lietuvai dar reikia.

Konferencijos rengėjai yra JAV LB Socialinių reikalų taryba ir Lietuvos amba-

sada su JAV LB *Washington D.C.* apylinke. Konferencija įvyks lapkričio mėn. 5-7 d., *Key Bridge Marriott, Arlington, VA*. Pasiteirauti galima tel. 773-284-6786 (skambinti vakarais).

Lietuvos generalinis garbės konsulas Vaclovas Kleiza konferencijoje "Dovana Lietuvai" skaitys paskaitą "JAV visuomenės pagalba suteikta Lietuvai iki 1940 metų".

BALFo pirmininkė Marija Rudienė konferencijoje "Dovana Lietuvai" skaitys paskaitą "JAV lietuvių pagalba suteikta Lietuvai nuo 1940

metų iki 1990 metų".

Čikagos *Shriners Children's Hospital* vyr. chirurgas *Dr. Jonh Lubicky* konferencijoje skaitys paskaitą "Lietuvoje dirbusio išpūdžiai". Jo kalbą papildys Vilniaus universitetinės vaikų ligoninės ortopedinio skyriaus vedėjas *Dr. Kęstutis Saniukas*.

Konferencijos metu vyks simpoziumas "Kas veikia ir ko dar reikia". Jame dalyvaus Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministrė Irena Dagutienė.

(Pabaiga - kitame numeryje)

KONGRESMENAS J. SHIMKUS KVIEČIA Į TALKĄ

Illinois lietuvių respublikonų lygai atsiųstame laiške kongresmenas John M. Shimkus praneša apie vėliausius klausimus, svarstomus Vašingtone ir reikšmingus Baltijos valstybėms. Jo laiške sakoma:

"Kaip kurie iš jūsų žino, šiuo metu mes kovojame dėl Užsienio karinės paramos programos. Kai ji buvo svarstoma Senate, įstatymo projekte buvo specialiai paskirta 20 milijonų dolerių Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Tačiau paskutinę minutę senatorius *Jeff Bingaman* (demokratas iš *New Mexico*) pateikė papildymą, kuris atima šią para-

mą iš Baltijos valstybių.

Kaip "Baltic Caucus" ko-pirmininkas JAV Atstovų rūmuose šiuo metu palaikau ryšius su Atstovų rūmų ir Senato konferencijos nariais, išreišdamas susirūpinimą dėl J. Bingaman siūlomo papildymo.

Aš raginu visus jus susisiekti su savo kongresmenais ir senatoriais ir išreikšti susirūpinimą dėl šios svarbios paramos Lietuvai."

Illinois lietuvių respublikonų lyga kviečia visus ateiti į talką lietuvių kilmės kongresmeniui John M. Shimkui ir tuo pačiu padėti Lietuvai. *Anatolijus Milunas*

IŠ MOKYTOJOS DIENORAŠČIO

(Atkelta iš 4 p.)

yra įsteigtos "jaunimo mokyklos", į kurias siunčiami blogai besimokantys ir nepaklusnūs mokiniai. Siunčiamų į tokias mokyklas vaikų skaičius labai sumažėtų, jeigu nepajėgiantieji mokytis būtų anksti išaiškinti ir su jais dirbama specialiais metodais.

Savo paskaitose trumpai

paliečiau ir kitą aktualią temą – konfliktinių situacijų sprendimą mokykloje. Tačiau mokytojai džiaugėsi, gavę daug padalijamosios medžiagos apie tai.

APPLE kursų globojo Linkuvos internatinė mokykla ir Pakruojo rajono švietimo skyrius. Internatė gyvena ir mokosi šimtas vaikų, kurie suvežami iš apylinkių, nes

yra netekę tėvų globos. Peržiūrint gražiai paruoštos kalėdinės programos vaizdajuostę, matėsi, kad padėta labai daug pastangų, siekiant vaikus išmokyti ir parūpinti jiems scenai tinkamus rūbus. Vaikai – labai talentingi: jie puikiai vaidino, šoko ir dainavo. Mokyklos direktorius Jonas Šidlauskas savo mokiniais rūpinasi kaip tėvas. Jo

pastangomis ši grupė buvo pakviesta atlikti programą Šiaulių universiteto Specialiosios pedagogikos skyriuje. Šios mokyklos vaikams labiausiai reikia dėmesio, meilės, draugystės, priežiūros ir saugių namų, nes jų tėvai dėl įvairių priežasčių namuose jų neprižiūrėjo ir jais nesirūpino. Internatė jie jaučiasi saugūs ir nėra vaikų ižeidinėjami

arba pravardžiuojami dėl šių padėties. Bet, kas jų laukia po šešių klasių, kai jie sugrįš į tą aplinką, iš kurios išėjo? Būtų gerai, kad šie vaikai būtų aktyviai įjungiami į bendrą apylinkės mokyklas. Demokratiškoje visuomenėje taip turėtų būti. Mokykla ir visa visuomenė turi keistis. Prie to turi eiti visa tauta.

(Pabaiga - kitame numeryje)

Linkuva. APPLE kursų dalyviai su dėstytojais – Glenn Bass ir Irena Gedris-Giedraitienė (kairėje). Pirmas iš dešinės - Linkuvos internatinės mokyklos direktorius Jonas Šidlauskas. Irena Giedraitienė rašo: "Praeitą pavasarį sudegė mokyklos stogas. Direktoriaus visą savaitę dirbo kartu su stogdengiais ir uždengė naują stogą. Mokiniai tuo metu buvo atostogose. Kai jos baigėsi, jie galėjo laiku grįžti į suremontuotą mokyklą."

Dėl straipsnio "Naudingi kvailiai"

"Dirvos" 30-ojo numerio laiškų skyriuje radau įdomų Vytauto Šeštoko rašinį "Naudingi kvailiai?" Perskaičiau ir nusišypsojau: visiškai tokį laišką norėjau ir galėjau ir aš pats parašyti prieš kelis metus bet kuriam lietuviškam laikraščiui. Deja, mano žentas, aukšto rango karininkas dirbęs paskutinius 5 metus vyriausiam NATO štabe, mane nuo to atkalbėjo. Jis man sakė: "Kol Rusija stengsis eiti demokratijos keliu, Lietuvai priklausyti NATO galimybės nėra ir BŪTI NEGALI. Jis taip pat sakė žinąs, kad nežiūrint tarptautinių sutarčių, kuriomis po Antrojo pasaulinio karo Karaliaučius buvo pripažintas kaip tikra Rusijos dalis, lietuviai to ne-

nori pripažinti.

Kai kartą žurnalistų konferencijoje buvęs Vokietijos kancleris *Helmut Kohl* buvo paklaustas, ar yra galimybių tolimoje ateityje atgauti Rytprūsius, jis atsakė:

– *Es kann gar keine Rede sein, uber die Aenderung der jetzigen Deutschlands Grenzen.* (Negali būti nė kalbos apie dabartinių Vokietijos sienų keitimą.)

Bet lietuviai nenori sutikti su faktu, kad Karaliaučius – tai tikra Rusijos dalis. Ačiū p. V. Šeštokui už H. Kudreikio straipsnio perpasakojimą. Tas tekstas pilnai atitinka mano žento žodžius, pasakytus prieš kelis metus.

Su pagarba

Tony Šlapikas

Nepabaigiami vaidai susmukdė Britanijos lietuvius

Kazys Barėnas

cialią statistiką neįskaityti. Į DBLS buvo įstoję 3.308. Geriausiu savo gyvavimo metu DBLS turėjo net 78 skyrius.

Palaipsniui narių skaičius mažėjo. Dalis lietuvių Didžiosios Britanijos nelaikė tokio kraštu, kuriame nesivaržydami gali kurti sau ir šeimai pakankamai šviesią ateitį. Tad nemaža jų išvažiavo į JAV, Kanadą ir Australiją. Iš tiesų per tuos dešimtmečius čia gal vienas kitas šio to pasiekė. Pora gydytojų sugebėjo išlaikyti atitinkamus egzaminus ir čia verstis savo profesija. Vienas tautietis didelio miesto pašte pelnė nemažą skyriaus vedėjo vietą. Porai pasisekė gauti mokytojo darbą. Gal dar kuris nors aukštėliau buvo kilstelėjęs. Štai ir mano vienas bičiulis, kuris dirbo tekstilės fabrike, naktinės pamainos metu būdavo paliekamas atsakingu vadovu, bet, tiesa, teturėdavo jis tik vieną darbininką – mane.

Laikraštis buvo pradėtas leisti tuoj pat, kai tik įsteigta

DBLS. Pamažu ir spaustuvėlė buvo įkurta, kurioje laikraštis būdavo surenkamas ir atspausdinamas. Dar ir 120 knygų pagaminta, ir dar kitiems pasitarnauta, spausdinant žurnalus ir knygas. Nepaisant lietuvių mažėjimo, suorganizuota Lietuvių namų bendrovė (LNB) kuri, aišku, išsimokėtinai nupirko nemažus namus – lietuvių centrą. Juose nuomojamų kambarių ir baro pajamos duodavo pinigų lietuviškai veiklai. Už 75 km nuo Londono nupirktas vasarvietė. Londone šalia turimų namų nupirkti dar vieni, kuriuos netrukus teko paskubom parduoti, kai prispaudė bėdos, kad nėra iš ko mokėti skolos procentų. Skolos pagaliau ėmė taip spausti, kad jau tikėta, ar nereikės visko prarasti. Išgelbėjo P.B. Varkalos parūpinta privati paskola. Bet nukentėjo Mečys Bajorinas, kuris pirmininkavo DBLS tais metais, kai buvo perkami namai ir vasarvietė.

(Nukelta į 12 p.)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO PIRMININKO PAREIŠKIMAS DĖL P. RASLANO BYLOS IR KITŲ TEISINĖS SISTEMOS NESKLANDUMŲ

Dalis visuomenės, ypač sovietmečio tremtiniai, prieš okupaciją kovoję kariai rezistentai, žymūs menininkai ir mokslininkai nerimauja dėl nugriautų per Lietuvos išlaisvinimą propagandinių skulptūrų eksponavimo, kuris gali tapti panašus į jų pagarbą atstatymą kitoje vietoje. Tokio skuboto sprendimo ir tokio rezultato neturi būti, juolab, kad ir Vyriausybės 1998 m. gruodžio 31 d. nutarimas, kaip dabar aiškėja, prieštaravo įstatymui.

Tačiau ne mažiau užgaunanti nukentėjusiųjų jausmus, taip pat nepriklausomos teisinės Lietuvos valstybės principus, yra itin vangiai velkama Rinių žudiko, KGB pulkininko Petro Raslano byla. Šiuo metu išryškėjo tartum teisinė, o veikiau kazuistinė nuostatų sistema, kuriai sėk-

mingai sukančias, P. Raslano teismas niekada neįvyks. Mat nėra nei paštinių, nei pareigūnų, kurie nuneštų laišką teismui žinomą adresu Rusijoje priglaustam veikėjui.

Byla iškelta dar sovietmečiu, jau spaudžiant Atgimimo, teisingumo reikalavimams – tuoj po Sąjūdžio Steigiamojo suvažiavimo. P. Raslanas buvo apklaustinėjamas 1988 ir 1989 m. Atkūrus nepriklausomybę ir turint lyg nepriklausomą Generalinį prokurorą, tokių veiksmų daugiau nepastebėta, tik 1992 m. balandžio mėnesį Generalinė prokuratūra, gal būt įsitikinusi, kad sunkiai įtariamojo Lietuvoje nebėra, nutarė pateikti jam formalų kaltinimą. O įteikti nebebuvo kam.

Praėjo dar septyneri metai, dalis liudininkų jau mirė. Genocidu kaltinamas P. Ras-

lanas dabar turi valstybės institucijų priedangą Rusijoje, kurios Teisingumo ministerija nepajėgia vykdyti tarpusavio teisinės pagalbos sutarties su Lietuva. Tačiau atrodo, kad 1990-1992 m. laikotarpiu žudikas turėjo priedangą ir Lietuvoje, – priedangą, kuri buvo galingesnė už kaltę ir kaltinimą.

Tai turi būti ištirta, kaip ir galimybės paveikti dabartinės Rusijos institucijas, imantis aktyvesnių tarptautinių žygių, o neklampos pakartotinių laiškų, adresuotų "seneliui į kaimą", rutinoje.

LR Vyriausybei derėtų išleisti apie šią bylą visų jos rašytinių ir foto dokumentų "Baltąją knygą" ir išplatinti pasaulyje.

Vytautas Landsbergis
1999 m. rugsėjo 19 d.

Gauta 1999 m. rugsėjo 20 d.

ATSILIEPKITE!**HUMANITARIAN
ACTIVITIES IN
LITHUANIA DURING
WORLD WAR II**

One of our most important resources, those who lived through WW II, is rapidly diminishing, due to the march of time. It is very important to Lithuanian culture that their testimony be documented for present future historians to use.

Hundreds, perhaps thou-

sands, of Lithuanians hid or helped many Jews escape the ruthless Nazi regime. Answers to the following will go a long way in preserving this information. Your help is very important in this work. Please take the time to answer the following. Give names of individuals if they helped one or a thousand Jews.

1. Names of individuals who assisted Jews during WWII;

2. Where this occurred – name of city, village or farmstead;

3. What the person did to assist the Jews;

Optional – May your name be used as a source of this information? If not a number will be assigned to your testimony & this number will be used to refer to it. After 50 years all names will be available.

Jonas Cadzow

**JAV LB Kultūros taryba skelbia:
RUGSĖJIS – SPAUDOS MĖNUOI**

Sumažintas metinės prenumeratos mokestis
NAUJIEMS SKAITYTOJAMS:

DIRVA	\$25.00 (vietoje \$35)
P.O. Box 19191 Cleveland, OH 44119-0191	
DRAUGAS	\$65.00 (vietoje \$100)
4545 W 63rd Str. Chicago, IL 60629	
DARBININKAS	\$25.00 (vietoje \$35)
341 Highland Blvd. Brooklyn, NY 11207	
EGLUTĖ	\$10.00 (vietoje \$15)
13648 Kickapoo Trail Lockport, IL 60441	
LIETUVIŲ BALSAS	\$20.00 (vietoje \$30)
2624 W. 71st. Street, Chicago, IL 60629	
PASAULIO LIETUVIS	\$10.00 (vietoje \$20)
14911 127th St., Lemont, IL 60439	
PENSININKAS	\$10.00 (vietoje 15.)
2711 W. 71st St Chicago, IL 60629	
BRIDGES	\$15.00 (vietoje \$18)
1927 W. Boulevard Racine, WI. 53403	
LITUANUS	\$8.00 (vietoje \$10)
1501 – E. So. Indiana Ave., Chicago, IL 60605	

**Lietuviški laikraščiai ir žurnalai –
puiki dovana bet kuria proga!**

JAV LB Kultūros taryba, padedant Lietuvių fondui, pradedant rugsėjį, iki gruodžio 31 d. skelbia spaudos vaju. Kviečiame atkreipti dėmesį į suteikiamus atpiginiamus naujlems prenumeratoriams ir pasinaudoti šia proga. Spauda yra tautos ir išeivijos gyvybė. Pasi-rinkite mėgiamiausius lietuviškus leidinius, kurie yra puiki dovana ir kitiems bet kuria proga.

Marija Remienė
JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė

Jaunimo puslapis

Skyriaus vedėja – Rita Augienė

JAUNIMO SUSITIKIMAI PRANCŪZIJOS KAIMELYJE

(Pabaiga. Pradžia - 35 nr.)

Per vasarą Taizė vienuolyne apsilanko keli tūkstančiai lietuvių. Lietuvoje pagrindiniai pasirošimo kelionės punktai yra parapijos. Tačiau Vilniuje ir Kaune dar yra ir pasirošimo į Taizę centrai. Juose derinamas pasirošimas kelionėms, teikiamos žinios ir pagalba žmonėms, norintiems vykti pavieniui. Pasirošimo centrai taip pat prisideda ir prie "Laiško iš Taizės" prenumeratos platinimo. Šis, kas du mėnesiai išeinantis laikraštukas, padeda parapijose tęsti veiklą, sugrįžus iš Taizės, teikia žinių apie jaunimo susitikimus Taizės ar Europos jaunimo susitikimą. Jame spausdinami ir kiekvienos dienos Šv. Rašto skaitiniai.

Į Taizę gali vykti visi norintieji nuo 15 metų amžiaus. Jaunesnius turi būtina lydėti bent vienas iš tėvų. Taizė mielai priima šeimas su vaikais ir joms yra sudaryta speciali dalyvavimo programa. Tačiau šeimų skaičius ribojamas. Lygiai taip pat yra ir su vyresniojo amžiaus (nuo 30 metų) žmonėmis ir su 15-16 metų amžiaus paaugliais. Visi kiti turi daugiau galimybių dalyvauti įvairiose grupė-

Gintarė Milčiūtė
se: Tikėjimo šaltinių, Biblijos, Darbo, Choro ar Tylos. Visose grupėse nagrinėjamas Biblijos įvadas, vyksta susitikimai mažose tarptautinėse grupelėse (išskyrus Tylos grupę), organizuojama bendra veikla. Beveik visus kasdieninius darbus nudiirba atvykusieji: vieni padeda suplauti indus, kiti tvarko bažnyčią, dar kiti dalina maistą ar padeda saugoti nakties ramybę. Į Taizę visuomet atvyksta jaunimo, norinčio padėti broliams priimti žmones. Jie pasilieka ilgesniam laikui, prisiimdami jau kiek didesnę atsakomybę.

Daugumai žmonių, atvykusių į Taizę, didžiausią įspūdį palieka bendros pamaldos ir paprastas bei nuširdus bendravimas. Gali visiškai laisvai prieiti ir pasikalbėti su visai nepažįstamu žmogumi. Čia niekam nerūpi, ar tu turtingas ar ne, ar esi baigęs mokslus, ar juodas, ar baltas. Visos etiketės tarsi nukrinta, telieka svarbu žmogaus vardas ir šalis, iš kurios jis atvykęs. Kartais tiesiog neįtikėtina matyti, kaip susišneka žmonės, nemokantys jokios užsienio kalbos. Gestai, šypsena, akys gali tiek

daug padėti. Jaunimas iš skirtingų šalių ir kultūrų suvokia, kad įmanoma taikiai ir gražiai gyventi drauge, visai neprarandant savitumo. Kiekvienas pašauktas dalintis visu tuo gėriu, kurį turi savyje. Tai turbūt ir yra svarbiausias šio laikmečio netikėtumas, kai žmonės tarpusavyje ima bendrauti, vadovaudamiesi geranoriškumu ir žmonių lygybės supratimu. Būtent to mus ir moko Evangelija.

Šis skirtingų tautybių ir kultūrų bendravimas įmanomas, kai laikomasi tam tikrų taisyklių: pagarbos ir supratimo, kad esi ne vienas, kad aplink tave yra kiti. Bet vien to neužtenka, kad paaiškintum geranoriško nusiteikimo priežastis. Turbūt žymiai daugiau prie to prisideda suvokimas, kad visi esame Dievo vaikai, kad visi Jo esame mylimi ir kad visi gyvename toje pačioje Žemėje.

Pasaulio lietuviams, atvykusiems į Taizę, tikrai būtų puiki proga vieniems su kitais susitikti. Taizė rengiamuose regioniniuose susitikimuose žmonės, atvykę iš tos pačios šalies, gali pasidalinti, kuo ir kaip jie gyvena, papasakoti, ką jie veikia savo parapijose, bažnyčioje. Jauniems užsienio lietuviams tai būtų gera proga susipažinti su Lietuvos jaunimu, jo gyvenimu, pamatyti, kad mes visi turime tiek daug bendro. Tam geriausias laikas – vasara, nes tuomet atvyksta daugiausia lietuvių iš Lietuvos. Amerikos lietuviams gal patogesnis kitas sezonas – kai mažesnės lėktuvų bilietų kainos.

Jaunimo susitikimai Taizėje vyksta kiekvieną savaitę nuo sekmadienio iki sekmadienio, išskyrus trumpą laikotarpį – nuo gruodžio 28-osios iki sausio 1 d. Tuo metu viename iš didesnių Europos miestų vyksta Europos jaunimo susitikimas. Praėjusiais metais toks susitikimas vyko Milane (Italijoje). Jame dalyvavo apie 80 000 žmonių, tarp kurių buvo apie 4400 lietuvių. Šiame tokiame susitikime įvyks Varšuvoje.

Europos jaunimo susitikimai padeda suaktyvinti miesto parapijų gyvenimą, atneša šilumos, susitaikymo ir pasitikėjimo sėklą į didmiesčiuose susiskaldžiusią bendruomenę. Jaunimas gali susiburti bendrai maldai ir pasidalinti mintimis apie savo parapijų veiklą, pasisemti dvasinės stiprybės bei vilties, žengiant tikėjimo keliu.

Neseniai atvykusiems į Ameriką IMIGRANTAI IR PABĖGĖLIAI

Raimonda Mikatavage

36

Pilietybė

Paprastai dėl JAV pilietybės galima kreiptis, penkerius metus nuolatinais pragyvenus šioje šalyje (jeigu esate susituokę su JAV piliečiu ar piliete, pakanka trejų metų). Privalėsite įrodyti, jog žinote JAV istoriją bei vyriausybę struktūrą ir mokate anglų kalbą. Pilietybė suteikia teisę balsuoti ir būti renkamu. Turėdami pilietybę, taip pat galėsite kreiptis į INS dėl imigracinės vizos savo tėvams. Jeigu turite "žalią kortelę" arba leidimą gyventi nuolatinais, galite kreiptis tik dėl savo sutuoktinio ar nevadusių vaikų.

Socialinio draudimo valdyba

Socialinio draudimo valdyba (*Social Security Administration – SSA*) išduoda trijų rūšių socialinio draudimo korteles:

1) įprastinę, leidžiančią dirbti. Joje nurodomas asmens vardas, pavardė ir socialinio draudimo numeris. Ši kortelė išduodama JAV piliečiams ir nuolatiniams gyventojams;

2) laikinąją, kuri nesuteikia teisės dirbti, tačiau ją galima naudoti kaip asmenybę patvirtinančiu dokumentu, tvarkant bankinius ir kitus reikalus. Ši kortelė išduodama užsieniečiams;

3) laikinąją, suteikiančią teisę dirbti, jeigu gautas INS leidimas.

SSA fiksuoja visų asmenų pajamas, kad ateityje galėtų apskaičiuoti senatvės ir nedarbingumo pensiją pačiam kortelės savininkui bei jo išlaikytiniams. Įstatymai draudžia naudotis svetima socialinio draudimo kortele. Jeigu norite, kad jums būtų išduota socialinio draudimo kortelė, paskambinkite telefonu 1-800-772-1213. Ten gausite išsamesnę informaciją bei sužinosite vietinio SSA biuro adresą.

Kaip naudotis telefonu

Tikriausiai pastebėjote:

kad paskambinę dažnai išgirstate įrašytus į magnetofono juostelę nurodymus paspausti atitinkamus jūsų telefono mygtukus. Labai dažnai išgirsite nurodymą paspausti "svaro" (*pound*) mygtuką. Tai ženklą # pažymėtas mygtukas telefono klaviatūros apačioje, dešiniajame kampe. "Žvaigždės" (*asterisk*) ženklas * yra klaviatūros apačioje kairėje. Kai kurios įstaigos savo telefono numerius nurodo ne skaičiais, o raidėmis. Raidės paprasčiausiai atitinka tuos skaičius telefono aparate, greta kurių jos užrašytos.

Pastebėsite, jog dauguma amerikiečių turi telefono aparatą su autoatsakikliu. Čia įprasta palikti pranešimą, jeigu nepavyko pakalbėti su asmeniu, kuriam skambinate. Tiesą sakant, daugeliui žmonių parankiau, kad paliktumėte pranešimą. Tada jie galės jums paskambinti patogiu laiku. Kai kurie žmonės netgi gali būti namuose tuo metu, kai skambinate, tačiau neatsakys į skambutį, o lauks, kol įrašysite pranešimą į autoatsakiklį. Kai kurie neseniai atvykusieji nenori palikti pranešimo autoatsakiklyje ir atkakliai mėgina prisiskambinti. Tai gali erzinti asmenis, kuriems skambinate. Geriausia, kad įprastumėte palikti paprastą pranešimą, pavyzdžiui: "Čia skambina Petras. Prašau man paskambinti telefonu 555-456-7890".

Vietinį telefono numerį lengviausia susirasti telefonų knygoje. Pastebėsite, jog yra atskiri gyventojų ir organizacijų (dažnai vadinami "geltonaisiais puslapiais") telefonų sąrašai. Taip pat galite paskambinti 411 į vietinių telefono numerių informaciją. Ši paslauga teikiama nemokamai ir iš daugumos viešo naudojimo telefonų.

Norėdami paskambinti į tarpinę informacijos tarnybą, surinkite miesto kodą ir numerį 555-1212. Jeigu nežinote konkretaus miesto kodo, surinkite 411, ir operatorius jums jį pasakys. Pavyzdžiui, jei norite sužinoti Kenijos ambasados Vašingtone telefono numerį, surinkite šį numerį: 1-202-555-1212, ir operatorius jums jį praneš. Už šią paslaugą reikia mokėti apie 85 centus. Šis mokėstis bus nurodytas jūsų telefono sąskaitoje.

Gyvenimas neribotų galimybių šalyje/ Raimonda Mikatavage. – Kaunas: Šviesa, 1998. – 215 p.: iliustr.

Tel: (410) 374-3117. Fax: (410) 374-3569. E-mail: books@melodija.com

SĖKMĖS STUDIJOSE!

Šių metų pavasarį Dainius Krivinskas įvertinimu "*summa cum laude*" baigė ekonomikos ir "public policy" studijas Duke universitete (North Carolina) ir toliau studijuoja University of Michigan (Ann Arbor) teisės fakultete. Jo sesutė Lia, taip pat Duke universiteto studentė, šią vasarą atliko kongresinį stažą Europos saugumo ir bendradarbiavimo komitete (Washington, D.C.). Nuotraukoje: Dainius Krivinskas su sesute Lia prie Duke universiteto rūmų.

ARCHITEKTO EDMUNDO ARBO APDOVANOJIMAS

Garbė visiems lietuviams, jeigu tarp jų yra profesionalų, garsinančių išeivijoje Lietuvos vardą, nes šie žmonės žinomi toli už Amerikos ribų kaip garbingos istorinės lietuvių tautos sūnūs, pasižymėję technikoje, moksle ir kultūroje. Neseniai gavome žinią, kad Lietuvos Architektų sąjunga "Architektūros riterio" ordinu apdovanojo Los Angeles mieste gyvenantį Edmundą Arbą-Arbačiauską.

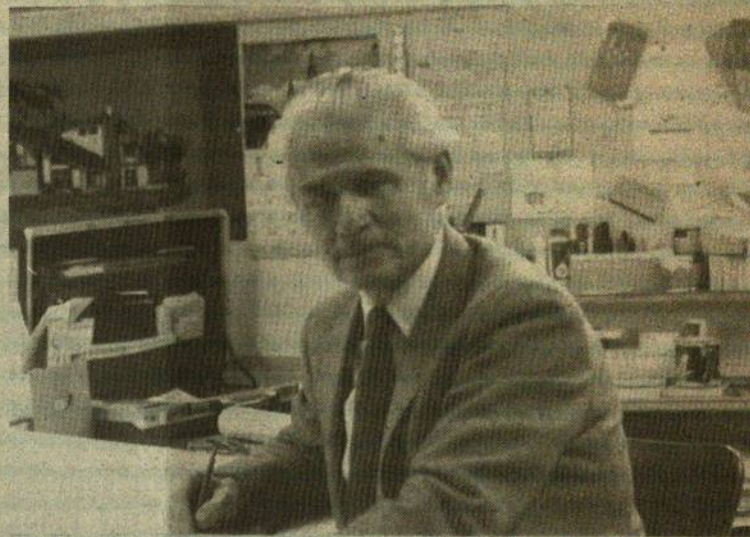
E. Arbas yra Amerikos ir Pasaulio lietuvių inžinierių ir architektų Sąjungos "PLIAS/ALIAS" centro valdybos vicepirmininkas, Lietuvių fronto bičiulių tarybos vicepir-

Vytautas Šeštokas

mininkas, "Baltic Studies" ir Rezoliucijoms remti komitetų generalinis sekretorius, Amerikos architektų instituto (AIA) ir Tarptautinės politinės platformos asociacijų narys. Jis yra baigęs Kauno aukštesniąją technikos mokyklą, studijavęs architektūrą Vienos ir Stutgart aukštosiose technikos mokyklose. Atvykęs į JAV, baigė Lawrence technologijos universitetą Detroite. E. Arbas – privačios firmos "Edmund Arbas Inc. AIA Associates" savininkas.

Architektas skaito architektūros ir dailės paskaitas

"PLIAS/ALIAS" ir Lietuvių Mokslo ir kūrybos simpoziumuose, Amerikos architektų instituto seminaruose, yra paskelbęs daug straipsnių spaudoje. Man malonu pasveikinti E. Arbą su "Architektūros riterio" ordino laimėjimu ir palinkėti jam dar daug darbinių profesinės veiklos metų bei sėkmės asmeniniame gyvenime.

Architektas Edmundas Arbas savo darbo kabinete.

"KAMERTONO" CHORĄ PASITINKANT

Edvardas Šulaitis

**Kauniečius išgirs
septynių miestų lietuviai**

Turbūt nedaug Amerikoje gyvenančiųjų lietuvių yra girdėję apie Kauno mišrų kamerinį chorą "Kamertoną", nes jis šiame krašte dar niekada nėra viešėjęs. Tačiau ši dainininkų grupė jau yra daug koncertavusi Lietuvoje ir aplankiusi nemažai Europos valstybių: Austriją, Lenkiją, Vokietiją, Prancūziją, Liuksemburgą, Olandiją. O štai į kelionę per Atlantą išsirengta pirmą kartą.

Kauniečių viešnagė į Ameriką jau čia pat: į Niujorką jie atskrenda spalio 7 d. ir sekantį vakarą (penktadienį) jau pasirodys "Kultūros židinyje", Brooklyn, NY. Žinoma, rengėjai norėjo pirmąjį koncertą surengti šeštadienį arba sekmadienį, bet salė tomis dienomis yra užimta.

Po pirmojo pasirodymo Niujorko apylinkėse svečiai spalio 13 d. atvyks į Hartford, CT., spalio 15 d. – į Cleveland, OH, o spalio 16 d. – į Detroit, MI. Iš ten kauniečiai atkeliaus į Čikagą, kur įvyks, galima sakyti, vienas iš svarbiausiųjų jų pasirodymų. Jis rengiamas spalio 17 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Koncertą organizuoja "Margutis II" radijo valandėlė, kuri moka pritraukti didelius būrius klausytojų. Bilietai jau platinami "Seklyčioje". Patartina juos įsigyti iš anksto, nes, kaip manoma, jų gali ir pritrūkti. Viena iš priežasčių yra ta, kad Čikagoje ir jos apylinkėse gyvena daug lietuvių, neseniai atvykusių iš tėvynės, kurie dabar jau pradeda gausiau lankyti visokius renginius. Todėl ir salės vėl pilnėja.

Čikagoje, galimas dalykas, dar bus rengiamas ir religinės muzikos koncertas, nes šios srities muzika yra kauniečių choro stiprybė. Tie, kurie girdėjo "Kamertono" choro įrašytą kompaktinį diską "Gloria" su jo atliekamais

Antonio Vivaldi kūriniais, gali tai patvirtinti. Kauniečiai Europoje kaip tik spėjo išgarsėti kaip puikūs senosios religinės muzikos atlikėjai. Beje, savo viešnagės Dėdės Samo žemėje metu jie surengs du religinės muzikos koncertus – Detroite ir Filadelfijoje. Pastarajame mieste jie pasirodys spalio 23 d.

Paskutinis – atsisveikinimo su Amerika koncertas įvyks spalio 24 d. Baltimorėje. Šį pasirodymą organizuoja vietinės lietuvių radijo programos vedėjas Kęstutis Lasauskas. Beje, "Kamertono" koncertų rengėjai skirtinguose miestuose yra kiti žmonės, tačiau šis Kauno choras į Ameriką atvyksta JAV LB Kultūros Tarybos pirmininkės Marijos Remienės pastangomis. Ji, viešėdama Lietuvoje praėjusią vasa-

ra, buvo susitikusi su "Kamertono" vadovybe ir galutinai susitarė dėl šių gastrolių. Gaila, kad grįžus atgal į Čikagą, jai nebuvo daug laiko rūpintis choro gastrolėmis. Kai kurie lietuvių telkiniai, tuo laiku jau buvo užplanavę kitus pasirodymus. Tačiau dar atsirado pakankamai miestų, kuriuose pavyks surengti kauniečių koncertus.

Beje, kelionės išlaidas apmoka patys kauniečiai, turintys savo rėmėjus. Taip pat ir specialių honorarų jie iš mūsų neprašo. Jiems svarbu atvykti į šį kraštą ir parodyti savo sugebėjimus.

"Kamertono" choro meno vadovas ir dirigentas yra muzikas Algirdas Viesulas, chormeisteris – Linards Klešnieks, koncertmeisterė – Marija Čepinskienė, choro pirmininkas – Vytautas Normantas.

TRISDEŠIMT SEPTINTASIS

**"Dirvos" novelės konkursas
Skiriamos DVI PREMIJOS:**

**pirmoji – 500 dolerių,
antroji – 300 dolerių,**

iš A.†A. SIMO KAŠELIONIO

**palikimo, kurį tvarko Korp! Neo-Lithuania
vyr. valdyba**

Tema: Autoriams suteikiama neribota teisė patiems pasirinkti novelės temą, turinį ir pobūdį. Paskutinė rankraščių įteikimo data – 1999 metų spalio 1 d. (pagal pašto antspaudą).

Rankraščius siųsti šiuo adresu:

**Dirva, Novelės konkursas,
P.O. Box 19191
Cleveland, Ohio 44119-0191**

Konkurse kviečiame dalyvauti visus lietuvių rašytojus, gyvenančius Lietuvoje, JAV ar bet kurioje kitoje valstybėje.

Paruošimas: Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti perrašyti rašomąja mašinėle arba kompiuteriu ir pasirašyti slapyvardžiu. Tą patį slapyvardį užrašykite ant pridėdama užklijuoto vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Tik laimėjusių vokeliai bus atidaryti. Nepremijuoti rankraščiai grąžinami tik autoriams prašant, jų nurodytu adresu.

Vertinimo komisija paprasta balsų dauguma sprendžia, ką premijuoti.

ATNAUJINTAS PAMINKLAS DARIUI IR GIRĖNUI ČIKAGOJE

George H. Ryan
Governor
State of Illinois

OFFICE OF THE GOVERNOR

JRTC, 100 West Randolph, Suite 16
Chicago, Illinois 60601

September 19, 1999

Greetings:

As Governor of the State of Illinois, it is my pleasure to welcome everyone gathered to the commemoration ceremony and reception honoring the 66th Anniversary of Darius-Girėnas Transatlantic Flight.

On July 15, 1933 two, decorated World War I veterans and Lithuanian Americans from Chicago, Stasys Darius and Steponas Girėnas, left New York for their homeland attempting to break a trans-Atlantic flight distance record.

I commend the Darius – Girėnas 66th Anniversary of Transatlantic Flight Commemoration and Monument Renewal Committee for preserving and promoting this important Lithuanian history.

It is my pleasure to be a member of the honorary committee.

On behalf of the citizens of Illinois, please accept my best wishes on this special occasion.

Sincerely,

George H. Ryan
Governor

KAS KĄ DARO?

Vladas Vijeikis

MĖSININKAS. Tai labai naudinga asmenybė. Jeigu ne jis tai valgytum mėsą su oda ir plaukais. Nežinotum, kas tinka sriubai, o kas kepsniui. Kuri mėsa brangi, o kuri pigesnė.

STALIUS. Be jo neturėtum stalo, ant kurio pasidedi valgį. Neturėtum ir kėdės. Tad tekėtų stovėti. Labai nepatogu. Jau nekalbant apie spintas. Pilni kampai būtų prikrauti kelnų, sijonų, marškinų. Ir kaip atskirtum, kada reikėtų apsirengti, einant į pensininkų susirinkimą.

BATSIVYVS. Šis žmogus neteisingai apšauktas girtuokliu. Sakoma: girtas kaip šiaučius. Juk jis mūsų kojas apsaugo nuo apdaužymo į grumstus ir akmenis. Seniau jo dirbiniai buvo labai gerbiami. Einant į bažnyčią nešami ir tik šventoriuje kojos papuošiamos tuo brangiu išdirbiniu.

AUDĖJA. Jeigu jos nebūtų, tai apie ką mes dainuotume? O kiek dainų apie jos išdirbinius. Apie tas plonas drobeles ir margas juosteles. O ką jaunoji kraičio nusineštų? Be kraičio mergina neturi jokios vertės. Nors į užpečkį tokią kišk.

GRĖBĖJA. Be jos žemės ūkis sustotų, kaip į žemę įkastas. Ji suriša į pėdus ir sustato į gubas. Be jos nupiauti javai gulėtų ant žemės. O ką piovējas pakirkintų "kavos pertraukos" metu. Be jos ir dainose didžiulis plyšys būtų.

BIUROKRATAS. Šis individas paprastai sėdi puošnioje raštinėje ant besisukaliojančios kėdės, ant kurios jis ir sukinėjasi per dieną. Krapšto nosį. Su atėjusiais žmonėmis elgiasi, lyg būtų Kinijos imperatorius. Būtų neteisinga teigti, kad biurokratas nieko neveikia. Jis uoliai bučiuoja savo viršinių rankas ir kojas ir uoliai dirba, kad pakeltų savo algą.

POLITIKIERIUS. Ką jis veikia? Kai jis pradeda veikti, reikia laukti nelaimių. Jeigu jis sako, kad jis nori padėti žmonėms ir pasauliui, tai reikia žinoti, kad pirmiausia jis turi mintyje save, gimines, draugus ir tuos, kurie davė pinigų jo rinkimams. Politi-

kierius iš prigimties labai rūpestingas. Išrinktas jau sekančią dieną ima rūpintis ateinančiais rinkimais. Kai kurie politikieriai pavojingi. Tik prisiminkime Staliną, Hitlerį ir kitus. Net ir tokie nedideli, kaip Jugoslavijos Milošević pridaro daug bėdų.

ADVOKATAI. Jeigu rengiesi užmušti žmoną, uošvę ar kitą įkyrėjusį asmenį, tau reikės advokato. Bet būk pasirengęs prarasti namą, sutauptas ir ateityje gaunamas pajamas. O kalėjime vistiek reikės sėdėti, jeigu ta valstija, kurioje gyveni, neturi mirties bausmės. Advokatai dės visas pastangas, kad išgelbėtų nuo elektro kėdės. Nes juk kas mokės tas didžiules sumas.

LIGONINĖ. Čia labai daug darbuotojų. Jie, apsigavę įvairių spalvų drabužiais, zuja po koridorius, vaizduodami labai susirūpinusius tavi. Tas susirūpinimas labai atsispindi sąskaitoje, kurią gausi, jeigu dar gyvas. Iš tos sąskaitos paaiškėja, kodėl *Medicare* yra subjūrusi. Sąskaita tiek išpūsta, kad ji tave gali pakelti daug aukščiau negu balionas. Nenustebk, jeigu puodelis kavos kainuos 100 ar daugiau dolerių.

DAKTARAI. Teoretiškai padeda žmonėms apsiginti nuo ligų, bet praktiškai tave gina nuo sunkios kišenės. Ir taip pagina, kad tau neberekia rūpintis, nes ji visiškai tuščia. Ir ne tik tuščia, bet dar sunkina milžiniškas deficitas. Štai kodėl visi daktarai turtinai, o sergantieji vargšai.

PAŠTININKAS. Atneša "Dirvą". Būtų labai naudinga asmenybė, jeigu nenešiotų sąskaitų.

POLICININKAS. Teoretiškai jis turi tave apsaugoti ir ginti. Bet kada jo prireikia, tai sunku prisišaukti, bet jeigu sulaužei kokią važiavimo taisyklę, jis čia pat. Kai vaikėzai "dabina" tavo namo sienas moderniškais ierogliais, vadinamais "grafiti", policininkas nemato, bet sustok bent minutei neleidžiamoje vietoje, tuojau gausi "tiketą".

ŪKININKAS. Tai jis, kuris sukūrė Nepriklausomą Lietuvą, ją išmaitino ir išugdė visą eilę kunigų, daktarų, inžinierių, rašytojų, poetų. Jo sūnūs ir dukterys pasistatė sau amžinus paminklus, o kas apie jį žinoma? Už visą tai gavo paprastų lentų karstą, kurį daugeliu atvejų pats pasidarė.

ŽMONA. Labai naudingas asmuo namuose. Ji plaua, verda, šunį ir katiną sušukoja, šluoja. Taip pat nurodo vyrui, kaip reikia gyventi. Saugo jį nuo nuodėmių ir paklydimų. suranda darbo aplink namus, kad neaptingtų

ir neištvirtų. Gudri žmona taip valdo namus, kad vyrelis

mano, jog jis prezidentas ir įstatymų leidėjas.

ISPŪDINGA VIEŠNAGĖ TĖVŲ ŽEMĖJE

Regina Juškaitė-Švobienė

Šiomet, rugpjūčio 13-22 dienomis Lietuvos Vyčių organizacijos padalinys "Pagalba Lietuvai" surengė išvyką į Lietuvą. Į tėvų žemę keliavo 26 šio padalinio rėmėjai ir jų draugai. Ekskursiją organizavo Robertas Boris ir šių eilučių autorė per GT kelionių agentūrą.

Atvykę į Kauną, apsistojome "Perkūno namuose". Tai pirmasis privatus viešbutis, kuris buvo atidarytas 1994 m. Jis yra privačių namų rajone šalia senojo Ažuolyno Kauno priemiestyje. Viešbutis labai gražus, modernus. Jame įvyko nuotaikingas susipažinimo vakaras.

Kitą dieną nuvykome į Rumšiškės – Lietuvos liaudies buities muziejų. Aplankėme Aukštaičių pirką, suvalkiečių stubą, Žemaitijos kaimą, džukų sodybą. Matėme muziejaus miestelį. O vakare nuvažiavome į Raudondvarį ir išklusėme iš St. Peterburgo atvykusio žymaus rusų orkestro "Kamerai" koncertą. Dirigavo *Mats Lilfors* iš Švedijos. Šis koncertas buvo Pažaislio muzikos festivalio, vykusio įvairiose vietovėse, dalis. Koncertas buvo gražus, muzika – jaudinanti ir kartu raminanti.

Sekmadienį, rugpjūčio 15 d., išklusėme šv. Mišias katedroje. Vėliau aplankėme tautinių muzikos instrumentų muziejų, Kauno pilį, pasivaikščiujome senamiestyje. Pirmadienį išvažiavome į Kuršių Neriją. Aplankėme Juodkrantę, užlipome į Raganų kalną, ant kurio pamatėme įvairių tautodailininkų sukurtas skulptūras, dekoratyvinius suolus, sostus. Iš ten nuvykome į Palangą. Antradienį aplankėme Gintaro muziejų. Matėme daug gražių ir įdomių gintaro papuošalų, paveikslų, karolių. Užlipome į Birutės kalną. Paskui nuvažiavome į Kretingą ir apžiūrėjome bažnyčią bei pranciškonų vienuolyną. Pietavome Kretingos muziejuje, restorane "Pas grafą". Vakare sugrįžome į Palangą, vaikščiujome prie jūros ir laukėme saulėlydžio.

Trečiadienį, rugpjūčio 18 d., važiavome aplankyti Kryžių kalną. Radome ir Lietuvos Vyčių kryžių. Šis didžiulis kryžius buvo pastatytas

1993 m., kai šv. Tėvas lankėsi Lietuvoje. Kryžių kalne pasimeldėme ir padėjome savo ar giminių kryželius bei rožančius atminimui. Toliau važiavome į Šeduvos malūną. Paskui apsistojome Šiluvoje (netoli Tytuvėnų). Vienas iš mūsų grupės dalyvių – kun. *Anthony Markus* aukoją šv. Mišias Šiluvos bažnyčioje.

Ketvirtadienį pasivaikščiujome Vilniaus senamiestyje. Matėme Vilniaus katedrą, universitetą, Gedimino pilį, Trijų kryžių kalną, prezidentūros rūmus, architektūros muziejų ir jame esančią bernardinų seselių koplyčią. Nužengėme į rūsi, kur matėme seselių vienuolių palaikus. Visur vyksa dideli remonto darbai.

Po pietų aplankėme keletą "Pagalba Lietuvai" remiamų įstaigų. Pabuvojome Betanijos valgykloje, pasikalbėjome su joje besilankančiais žmonėmis. Valgykla veikia kasdien ir maitina apie 600 žmonių – 500 suaugusių ir 100 vaikų. Kiekvieną trečiadienį atvyksa gydytoja ir patikrina sergančius bei tuos, kuriems reikia medikų priežiūros. Valgykla – švari, tvarkinga.

Apsilankėme Motinos Teresės vienuolių (*Sisters of Mother Theresa*) namuose. Šiuo metu juose darbuojasi šešios vienuolės: dvi iš Lenkijos, dvi iš Indijos, viena iš Afrikos ir viena iš Vengrijos. Mums minėjo, kad netrukus šiuose namuose bus atidaryta valgykla.

Aplankėme šv. Dvasios bažnyčią ir dominikonų vienuolyną. Pamatėme pasaulyje žinomą paveikslą "*Divine Mercy*", esantį šioje bažnyčioje nuo 1987 m. Palaimintoji seselė vienuolė Faustina Kristaus atvaizdą nutapė 1934 m. Paveikslas kabojo šv. Mykolo bažnyčioje, o kai ji buvo uždaryta, buvo saugomas pas privačius asmenis. Po kiek laiko paveikslas slapčia atgabentas į šią bažnyčią. Kai šv. Tėvas lankėsi Vilniuje, jis meldėsi prie šio paveikslų.

Penktadienį nuvažiavome į Trakus ir aplankėme garsiąją Trakų pilį. Vėliau ekskursijos dalyvius arkivyskupas metropolitas A. Bačkis pakvietė vakarienei į savo rezidenciją. Tai buvo puikus priėmimas. Jo Ekscelencija padėjo padalinio "Pagalba Lietuvai" valdybai ir rėmėjams už nuolatinę didelę paramą Betanijos valgyklai, Šeimos centrui, Vaikų dienos centrui ir neseniai įsteigtai šv. Juozapo kunigų seminari-

jai. Jis dėkojo tiems, kurie "įsisūnijo" klierikus metams ir prašė visų nuolatinės paramos. Padėkos ženklą arkivyskupas A. Bačkis įteikė žmonėms ir dovanas šiems rėmėjams ir aukotojams: Anne T. Baronas, Robert S. Boris, Marytei Abbott, Leonard Kapochus ir Petronelei bei Antanui Alexander. Vilniaus arkivyskupijos seminarijos rektorius kun. dr. *Hans-Friedrich Fischer* įteikė Anne Baronas ir Robert Boris po dovanėlę už paramą seminarijai. Priėmimo taip pat dalyvavo ir vyskupas Juozas Tunaitis bei kun. Gintaras Grušas.

Šeštadienį, rugpjūčio 21 d., aplankėme Aušros Vartus ir kelias kitas bažnyčias. "Pagalba Lietuvai" valdyba aplankė mūsų remiamą Vilniaus arkivyskupijos Šeimos centrą, kuriame šiuo metu gyvena 15 jaunų motinų su vaikais. Aplankėme Vaikų dienos centrą. Kaip jau esame pranešę, centras maitina vaikus iš daugiavaikių šeimų ir benamius, aprūpina juos rūbais ir žaisliukais.

Vakare išklusėme šv. Mišias šv. Juozapo kunigų seminarijos koplyčioje. Mišias aukoją arkivyskupas A. Bačkis, seminarijos rektorius kun. dr. *Hans-Friedrich Fischer* ir kun. Vidas Balčius. Jis yra pirmasis klierikas, iššventintas šioje seminarijoje (1998 m. gruodžio 31 d.)

Po Mišių arkivyskupas aprodė seminarijos sales, klases, virtuvę, gyvenamąsias patalpas. Tie ekskursijos dalyviai, kurie buvo "įsisūnię" klierikus, turėjo gerą progą su jais susitikti ir pabendrauti. Šiuo metu Vilniaus seminarijoje studijuoja 70 klierikų. 48 iš jų – kilę iš Vilniaus.

Po to arkivyskupas A. Bačkis aprodė Trinapolį – šv. Trejybės bažnyčią ir vienuolyną. 1997 m. vienuolyno pastatas buvo suremontuotas. Trinapolis yra pirmieji prieglobsčio namai Vilniuje. Juose gali apsistoti jaunimas, vienuolės, mokytojai ir studentai. Prieglobsčio namai yra dešinėje Neries pusėje. Vietovė graži ir rami.

Ekskursijos užbaigimo ir atsisveikinimo vakarienė įvyko "Bočių" restorane. Buvo įdomi programa ir gera muzika. Keliautojai galėjo patys joje dalyvauti: pašokti, pagroti įvairiais instrumentais.

Sekmadienį, rugpjūčio 22 d., išskridome į namus. Visa grupė džiaugėsi, galėjusi aplankyti savo tėvų ir senelių gimtąją žemę, daugelis pirmą kartą susitiko su giminėmis.

DVASIOS GRANITAS

Š.m. rugpjūčio 15 d. staiga mirė Eduardas Laugalys, gimęs 1923 m. spalio 17 d. Pušų km. Skaudvilės valsč. Tauragės apskrityje, gausioje matininko Kazimiero ir Onos Laugalių šeimoje. Baigęs Skaudvilės pradžios mokyklą, Eduardas toliau mokėsi Tauragės gimnazijoje, o vėliau pirmuoju mokiniu baigė Kėdainių aukštesniąją geodezijos – kultūrtechnikos mokyklą, kaip ir jo brolis a.† a Vytas.

Antrą kartą sovietams okupuojant Lietuvą, jis pasitraukė iš tarnybos ir įsijungė į Lietuvos laisvės gynėjų – partizanų eiles. Skaudvilės miestelyje gyvenusio žydo išduotas, buvo areštuotas, kalinamas, tardomas ir ištremtas į Sibirą. Ten išbuvo 13 metų. 1956 m. po Stalino mirties jam, kaip ir daugeliui kalinių, Edvardui buvo suteikta galimybė sugrįžti į Lietuvą. Buvęs tremtinys, gavęs darbą pagal profesiją, kai kurių savo krašto lietuvių buvo persekiojamas, skundžiamas, šmeižiamas... Vėl areštuotas ir pasodintas į Kauno kalėjimą.

Gerų tautiečių rūpesčiu išleistas iš kalėjimo, apsigyveno Vilniuje. Sukūrė šeimą su Sibire nužudyto leitenanto J. Rastausko dukra – Daina-Marija Rastauskaite. Bėgdamas nuo persekiojimų ir ieškodamas ramybės, atrado pastogę nuošaliame Dzūkijos kaimelyje – Kabeliuose, Varėnos rajone. Ten žuvininkystės ūkelyje jiems abiems pa-

vyko gauti darbą.

Išėjęs į pensiją ir sulaukęs Lietuvos laisvės ryto, pasirinko žurnalistiką, kviesdamas atsisakyti kolchozinės vergijos ipročių ir dirbti savo valstybei. Edvardas rašė "Valstiečių laikraštį", "Dienovidį", "Tremtinį", "Varpę", kurį buvo pradėjęs redaguoti dar Sibire kartu su kitais bendraminčiais tremtiniais. "Dienovidžio" redaktorė Aldona Žemaitytė rašo: "Džiaugėsi Eduardas kiekvienu atsikuriančiu valstybės žingsniu – po akmenėlių dėjo į statomą valstybingumo rūmą". "Dienovidyje" jis pasirašydavo Kazimiero Pužiškio slapyvardžiu, o kituose leidiniuose – savo pavarde. Tapo J. Butėno premijos laureatu.

Lietuva neteko dar vieno dvasios galiūno – laisvės kovotojo. Šeima neteko brangaus tėvelio, mes – mylimo brolio.

Sesutė Liūda
Laugalytė-Stungevičienė

A. a. Eduardas Laugalys šalia savo rašomojo stalo.

A.†A. MEČYS BALYS

Dar taip neseniai matėme Jo nuotrauką ir skaitėme išpūdžius, susikaupusius per penkias dešimtis gražaus vedybinio gyvenimo metų. Minėjome inžinierių, išradėją, puikų šeimos tėvą. Tačiau Jo tarp mūsų jau nebėra. Šiandien spausdiname giminaičio, Lietuvoje gerai žinomo rašytojo Leonardo Grudzinsko eilutes, skirtas velionio artimiesiems.

Mielieji, brangieji mūsų artimiausieji giminės, teta ir krikšto mama Leokadija, Rita, Leonai, Lukai! Glaudžiamės prie visų Jūsų širdžių, apkabiname, kad jums palengvėtų didelės netekties valandomis ir dienomis. Meldėmės ir melsimės už šviesios atminties velionį kilnios sielos žmogų – Mečislovą. Jo liūdime ne tik mes, giminės ir artimieji. Mečiuko liūdi ir visa Lietuvos gamta, kurią jis taip mylėjo. Lenkia savo karūnas Mečiuko tėviškės beržai, jurginai ir rūtos. Žiba

auksiniai brangiosios tėviškės altoriai rudenėjančiuose miškuose. Klykaudamos gervės aprauda Anapilin – pas Dievulį išėjusį savo žemės sūnų.

Lietuvos antrasis Vaižgantas mōnsinjas Vasiliauskas, turintis ir pasaulietišką "Pasaulio žmogaus vardą" (jis suteikdamas itin aukštos moralės ir pasišventimo žmonėms ir atjautai visų vargstančiųjų) – Dievo lauke – kapinėse – per laidotuves yra sakęs: "Žmogus į aną pasaulį išsineša ne turtus, ne auksą, o savo dvasios lobius – gerumą ir paprastumą". O artimiesiems skausmo valandą mōnsinjas visados nušluosto ašaras tokiais šventais žodžiais: "Mylėkime ir gerbkime gyvuosius, juk jie saugo mirusiojo atminimą – miręs gyvas tol, pakol žmonės jį prisimena. Paskui išauga tik užmaršties žolės. Žmogus grūdinasi tik varguose, skausmuose, išbandymo valandomis. Skausmo ugnyje

Komunistinė propaganda sklinda ne tik iš iki šiol neišvalytų, neišvėdintų nuo sovietinio tvaiko bibliotekų. Vis naujus tos bjaurasties srautus ant Nepriklausomos Lietuvos lieja šiltose vietose įsitaisę sovietmečio kolaborantai. Jie dedasi Lietuvos patriotais, visaip baltina savo negarbingą anų metų veiklą ir juodina dabartinį gyvenimą. Tribūną jiems suteikia vadinamoji žiniasklaida.

Štai dienraštyje "Kauno diena" kovo 27 d. per du puslapius išspausdintas pokalbis su buvusiu Kauno rajono pirmuoju kompartijos sekretoriumi Petru Mikelioniu. Tekste atspausdinti tokie šio sovietų kolaboranto žodžiai: "Ne tik man vienam nepatinka daugelis šiandieninių reiškinų. Kad neišsaugota tai, ką buvo galima išsaugoti, kad sugriauta ir išdraskyta mūsų ekonomika, sukiršinta visuomenė, žmonės abejingi ir nusivylę. Nužmogėjome. Kad ir šiurpus R. Mikutavičiaus li-

kimas. Jei pakyla ranka prieš kunigą, meno žmones, tai rodo baisią visuomenės degradaciją".

Pamėginkim prisiminti, kaip visi šiam draugui (dabar pōnui) nepatinkantys reikalai atrodė sovietmečiu. 1982 metais Sovietų Sąjungos kompartijos Centro komiteto gegužės plenumo L. Brežnevas savo pranešime sakė: "Numatomų priemonių tikslas – galimai trumpesniais terminais aprūpinti šalies gyventojus maisto produktais". Šis kompartijos centro komiteto ple-

numas sukūrė SSSR maisto programą iki 1990 metų. Sovietinė liaudis nuolat buvo alkana, jos valdžia nuolat kūrė maisto programas. Vyko nuolatinė "Borba za chleb" (kova už duoną-red. vert.) P. Mikelionis tai gerai prisimena, tačiau garsiai nesako. Jam naučiau užkrėsti žmones sovietine nostalgija ir tyčiotis iš Nepriklausomybės. Už tai niekas nebaudžia. Ne bolševikų valdžia. Lietuviškas saugumo departamentas negalvoja, kad tokia veikla yra nusikalstama.

(Nukelta į 12 p.)

PADĖKA

A.†A.

Dr. JUOZAS GUDAUSKAS

po ilgos ir sunkios ligos mirė 1999 m. rugpjūčio 26 d. Šv. Jono ligoninėje, Santa Monikoje. Palaidotas Tautinėse kapinėse Čikagoje.

Dėkojame kun. S. Anužiui ir kun. J. Kuzminskui už atliktas religines apeigas S. Monikoje ir Čikagoje, sol. Janinai Čekanauskienei bei pianistei Raimondai Apeikytei, palydėjusiai vargonais solo giesmes, Gasparui Kazlauskui – už gražų velionio prisiminimą. Dėkojame už užprašytas šv. Mišias, gražias gėles, užuojautas žodžiu bei raštu.

Dėkojame Dr. Antanui Nyerges už nuoširdžią pagalbą, slaugant sunkų ligonį.

Liūdinti žmona Giedra,
sūnus Saulius ir duktė Daina su šeimomis
bei Lietuvoje likę giminės.

PADĖKA

A.†A.

JUOZAS JUŠKA

Mano mylimas Tėvelis bei Dėdė mirė 1999 m. liepos 17 d., Stuart, FL. Palaidotas 1999 m. liepos 24 d. Holy Sepulchre kapinių mauzoliejuje, Southfield, MI, šalia žmonos Marijos, mirusios 1970 metais.

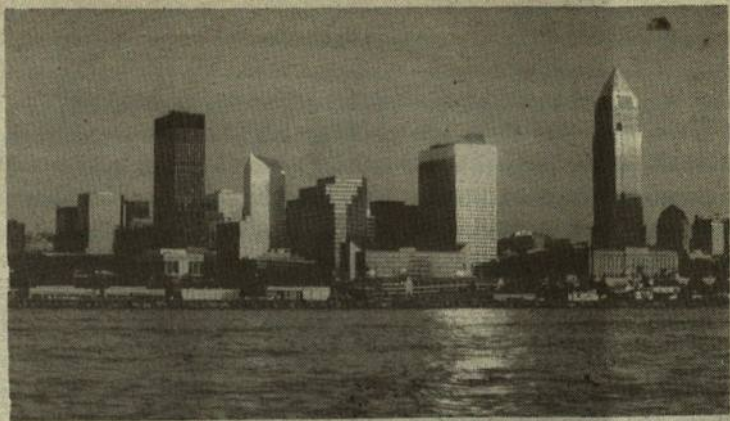
Nuoširdžiai dėkojame Dievo Apvaizdos parapijos klebonui kun. Aloyzui Volskiui už atnašautas šv. Mišias bažnyčioje bei laidotuvių apeigas kapinėse. Dėkoju karsto nešėjams pusbroliams – Algimantui, Gintarui ir Linui Juškoms bei Lino sūnams – Paul, Mark ir Michael Juškoms.

Dėkojame visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems, dalyvavusiems laidotuvių apeigose, aukojusiems šv. Mišioms, dėkojame už gėles, užuojautas žodžiu ir raštu. Ypatinga padėka mūsų bičiuliams p.p. Algiui ir Daliai Augūnams, Juozui ir Stelai Miškiniams bei Vincui ir Anicetai Stakniams už nepaprastą pagalbą bei lankymą mano Tėvelio ilgos ligos metu.

Dėkoju laidotuvių direktorei Yolandai M. Zaparackienei už malonų patarnavimą.

Liūdinti duktė Vida

Vilnius, rugsėjo 5 d.

MŪSŲ MIESTE IR JO APYLINKĖSE

RENGINIŲ KALENDORIUS

• RUGSĖJO 25 d. – "Volungės" moterų choro koncertas. Rengia vyresniųjų skaučių "Židinys".

• SPALIO 9-10 d. – Lietuvių dienos, skirtos 100-osioms V. Kudirkos mirties metinėms. Rengia LB apylinkės taryba.

• SPALIO 15 d. – Kauno mišraus choro "Kamertonas" koncertas Dievo Motinos parapijos salėje. Pradžią – 7 v. Rengia Cleveland, OH lietuvių sambūris "Gija".

• SPALIO 30-31 d.d. – Ateitininkų metinė šventė.

• LAPKRIČIO 6 d., 6:30 v.v. – Baltijiečių bendravimo vakaras Lietuvių namuose. Rengia Klyvlendo Baltijiečių komitetas.

• LAPKRIČIO 14 d., nuo 11:30 v.r. iki 3:30 v.p.p. – Šv. Jurgio parapijos rudens

šventė.

• LAPKRIČIO 20 d. 7 v.v. – Lietuvių namuose ramovėnai rengia Lietuvos kariuomenės šventės minėjimą.

• GRUODŽIO 18-19 d. – šv. Jurgio parapijos kalėdinių kepinių pardavimas.

• GRUODŽIO 24 d., 9:30 v.v. – bendros Kūčios šv. Jurgio parapijos salėje.

• GRUODŽIO 31 d. – Naujųjų Metų sutikimas Lietuvių namuose.

2000 metai

BIRŽELIO 10 d., šeštadienį – trijų chorų: *Chicago* – "Dainavos", *Cleveland* "Exultate" ir *Toronto* "Volungės" koncertas CIM (Cleveland Institute of Music) salėje.

ŠV. KAZIMIERO MOKYKLOS PRAŠYMAS

Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla ieško aštunto skyriaus mokytojo(os) dvi-kalbių klasei šiemis mokslo metams. Su pasiūlymais prašome kreiptis į Rimvydą Čepulį tel. (440) 729-2285.

R. Čepulis

JUOKO STRĖLĖS

KETURI "KAI..."

Kai protas veikia

Korėjos karo metu iš kovos lauko berenkančią sužeistą ir mirusį, vienas karys, pastebėjęs lavoną, pagriebęs nunešė jį į lauko ligoninę. "Lavonas" pasirodė esąs gyvas. Kai gydytojas ėmė jį apžiūrėti, tas pramerkęs akis, prabilo:

– Kur aš esu, daktare?

– Vyruti, esi nekokiame būklėje: tavo kūnas kaip rėtis, suaižytas kulkų!

– Aš buvau, daktare, visiškai tikras, kad esu gyvas!

– Kodėl taip galvojai? – pasiteiravo susidomėjęs gydytojas.

– Matote, buvo taip. Mano kojos buvo šaltos kaip ledas, ir aš jaučiau didelį alkį. Aš tuoj suvokiau, kad jei būčiau danguje, nebūčiau alkanas! O jei būčiau pragare, argi mano kojos būtų šaltos?

Kai vadovaujamas sažine

Po didelės pūgos jaunuolis susigalvojo pasipelnėti iš tos nelaimės. Jis nuvyko pas senelį, žinodamas, kad šis – visada dosnus, ir paklausė:

– Kiek man mokėsi, seneli, jei keliuką nukasiu?

Senelis jam ir sako:

– Vaikeli, aš palieku tai spręsti tau! Tegu tau nurodo tavo sažinė!

Po valandos jaunuolis,

Vyr. skaučių Židinys maloniai kviečia visus į pirmą šio sezono

KONCERTA

Šeštadienį, rugsėjo 25 d., 6:30 v.v.
Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje

Meninę programą atliks

TORONTO VOLUNGĖS CHORO MOTERŲ DAINOS VIENETAS

dir. muz. Dalia Viskontienė

Bilietai, po \$10 ir \$7, platinami sekmadieniais parapijos svetainėje

K. Balauginas

grįžęs į namus, pratarė:

– Aš baigiau, seneli, ir nusprendžiau: nieko neįmsiu už darbą. Tegu dabar tavo sąžinė pasako!

Kai nori patarimo veltui...

Tėvas skambina gydytojui:

– Daktare, mažasis mano sūnelis netyčia prarijo mano rašomąją plunksną. Ką aš turiu daryti?

– Rašykite pieštuku! – telefonu pataria gydytojas.

Kai skrybėlė kliudo...

Žymantienė, betvarkyda-

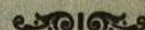
ma savo mirusio vyro daiktus, atrado jo jaunystės laikų fotografiją. Nuotraukoje jos vyras, dėvintis šviesiai pilką skrybėlę. Našlė atsiminė, kad jis turėjo gražius, garbanotus plaukus.

Nutarusi nuotrauką padidinti, ji nuėjo į foto studiją.

– Štai mano vyro nuotrauka. Ar galite jam nuimti skrybėlę, kad visi matytų, kiek gražūs buvo jo plaukai?

– O, taip, mes galėsime užtušuoti skrybėlę. Bet kaip jūs vyras dėvėjo sklastymą plaukuose: per vidurį, dešiniame ar kairiame šone?

– Aš neatsimėnu. Bet juk jūs, nuėmę skrybėlę, patys tai pamatysit! – labai logiškai atsakė Žymantienė.

ŠVENČIŲ AIDAI

Lietuvių visuomeninės veiklos veteranai – Liuda ir Vincas Apaniai Lietuvių klubo gegužinėje. J. Jasaičio nuotr.

ATLANTIC EXPRESS CORP. atstovas Cleveland, OH
LITMA IMPORT-EXPORT, Inc.

klientų patogumui perkelia raštinę į
LIETUVIŲ NAMUS

877 E. 185 Str., Cleveland, OH 44119

Siuntiniai į Lietuvą priimami antr.-penkt. 10 - 6 val.
Galite įsigyti telefono kortelių 12c. skamb. į Lietuvą.

Platesnė informacija tel. 216-481-0011
LITMA IMPORT-EXPORT, Inc.

The World is Changing!

Can you afford not to have Internet Access?

Xcelnet offers you One full Year of Unlimited Internet Access for \$125 with this ad. Web Hosting Starts at 19.95 / month.

Call now 216-382-9033

You will be online today. Guaranteed. Tired of busy signals? Excellent Service. Free E-Mail & Web Space.

SUPPORT IN LITHUANIAN AVAILABLE

Don't have a computer? We have new and refurbished systems starting from \$399.

Monitors and Printers available.

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

Rita Staškutė-Žvirblienė

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122
Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980
Fax: (216) 831-5028

KELIONĖS Į LIETUVĄ – 1999

Visi skrydžiai – geriausiomis kainomis

Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas.
Bendradarbiaujame su "Lietuvos avialinijomis".

MATAS REALTY

Rita P. Matienė • Broker • Savininkė
State Certified Real Estate Appraiser – (kainuotoja)
Profesionalus pataravimas perkant-parduodant namus ir namų įkainavimas

NORMLS

V. R. MATAS

Visi teisiniai pataravimai

Vytas R. Matas • Attorney-at-Law • Advokatas

17938 Neff Rd. Cleveland, OH 44119
(216) 486-2530

2412 Cedarwood Rd. Pepper Pike, OH 44124
(440) 473-2530

DIRVA

Kas atidengs komunistinę votį?

(Atkelta iš 10 p.)

Apie nužmogėjimą, de-gradaciją, kunigų persekiojimą p. Mikelioniui reikėjo kalbėti prieš 15-20 metų, bet tuomet buvo baisu. Ir didelio viršininko sovietinio saugumo organai nebūtų pagailėję. Prisimena šis veikėjas tuometinį vos ne totalinį girtuokliavimą. Prisimena 1985 metų vasarą išleista kompartijos nutarimą prieš alkoholizmą. Tuomet buvo iškirsti net vy- nuogynai Ukrainoje ir Mol- davijoje. Anykščių vyno ga- mykla gamino ne vyną, o li- monadą. Tačiau sovietinė liaudis gėrė naminę degtinę, odekolonus, klijus ir kitokius nuodus, turinčius spirito kva- pą. Kaimiško rajono kompar- tijos sekretorius žino, kad 1985 metų vasarą visuose kolchozuose ir sovchozuose buvo sudarytos komisijos, kurios gaudė ir baudė darbo vietose girtuokliaujančius. Vogimas ir girtuokliavimas tuomet buvo pasiekęs pasi- baisėtiną mastą. Didelė vi- suomenės dalis buvo iš tikrų- jų nužmoginta. Siaubingai didelis represinis aparatas (gausi ūkių administracija, milicija, MVD, KGB) tramdė ardančius tvarką. Dabar to neliko ir pagal P. Mikelionio žodžius "lyg šunį nuo grandinės paleido". Bet dėl to kalta ne Nepriklausomybė, panai- kinusi grandines, o tie, kurie atėmė iš žmonių Tėvynės meilę, dorą, tikėjimą Dievu, vaikė jaunimą po visokius BAM'ų, HES'ų statybas, plė- šinines žemes, vėliau varė už- kariauti Afganistaną, likvi- duoti Černobilio atominės elektrinės katastrofą.

Šventvagiška komunis- tams sakyti, kad jie išsaugojo

lietuvių kalbą, kultūrą. Jie pa- prasčiausiai vykdė Lenino nacionalinę politiką. Visi me- no saviveiklos kolektyvai pri- valėjo mokėti rusiškai dai- nuoti "Široka strana moja rodnaja" (plati mano gimtoji šalis-red. vert.) ir tik po to galėjo dainuoti ir šokti "Mūs' kolūkio pirmininkas vidury ratelio". Už Maironio "Lietu- va brangi" būtų išgabėję pas baltąsias meškas. Bolševikai vykdė vergų kultūrą. Kunigai sakė lietuviškus, tautinius pa- mokslus. Juos fiksavo, kaip P. Mikelionis sako, "ant žė- miausio laiptelio pagal parei- gybes stovintys žmonės". Pa- gal tų niekšelių pranešimus "visokie beriozovai, bičkaus- kai kurdė baudžiamąsias by- las. Ir tai vyko iki 1990 metų. Žmogaus vardo neverti ku- nigo R. Mikutavičiaus žudi- kai. O kaip vadinti tuos, kurie nukankino, žudė, įkalino, iš- trėmė šimtus kunigų, mokių- sių žmones doros, Dievo, Tė- vynės ir artimo meilės?

Siaubingai didelis komu- nistinis paveldas. Sunku atsi- gauti Lietuvai, kai jos žmo- nės yra nuolat kiršinami, kur- stomi, kai dvidešimtmečiai jaunuoliai, jau daug ko neži- nantys apie sovietmetį, yra agituojami neapkęsti Nepri- klausomybės. Šiame tekste minimas P. Mikelionio po- kalbis su "Kauno dienos" ko- respondentu yra tokia agitaci- ja, nors gal ir netiesioginė.

"Lietuvai daug padėtų, jei atsirastų buvusių žymių partiečių, kurie pasektų buv- sio Jugoslavijos viceprezi- dento Milovano Džilosos pa- vyzdžiu ir su komunizmu su- sietus vakarykščius ir šian- dienos dalykus pavadintų tik-

raisiais vardais". Tai mintis iš išeivijos lietuvių Viliaus Bra- žėno straipsnio "Dienovidy- je". Toliau autorius sako: "Neseniai pasirodžiusi nau- jausia Džilosos knyga "Naujo- sios klasės kritimas" ir mano apsilankymas šią vasarą ne- priklausomoje Lietuvoje pri- vertė susimąstyti apie lietu- viškos "naujosios klasės" – raudonosios bajorijos – įsi- šaknijimą nepriklausomybę atgavusios Lietuvos gyveni- me. Kur yra lietuviški džilo- sai? Kur yra bent dabar lietu- viškos kompartijos kortas ati-

dengią, savo sąžines tiesos žodžiais beplauną buvę par- tiečiai? Anuomet būdami okupanto statytiniais, bet ku- rioje srityje visi vienaip ar ki- taip prisidėjo prie savo tautie- čių tautinio ir kultūrinio nu- dvasinimo. Mūsų tautiečiai buvo nutautinami ne rusų (ru- siškai), bet saviškių – gražia, net lyrine lietuvių kalba. Jau nekalbant apie įkalinamųjų ar tremiamųjų sąrašus sudariu- sius ir sunkvežimiuosna grū- dusius "dvikalbius" aukų kei- kuolius ir KGB "profesiona- lus".

Žinoma, dažnai prisime- nama, jog būta partiečių, kam nors asmeniškai ką nors gera padariusių ar net pasitarnavu- sių tautinei kultūrai. Tačiau – kokia kaina tautai ir savai są- žinei? Seniai metas kam nors iš buvusių užkulisių veikėjų atidengti Lietuvos komunisti- nę votį, taip sugėdinant kone besididžiuojančius savo par- tietiškumu".

Tad kur mūsų džilosai?

(Iš Lietuvos Laisvės kovoto- jų sąjungos leidinio "Var- pas", 5 nr.)

Nepabaigiami vaidai susmukdė Britanijos lietuvius

(Atkelta iš 6 p.)

Kai DBLS 1957 m. mi- nėjo savo dešimtmetį, M. Ba- jorinas suvažiavimo buvo pa- keltas į garbės narius. Kai gautoji paskola užtikrino, kad nereikės prapuldyti tų bran- gių pirkiniių, tai lengviau at- sikvėpusieji suvažiavimo at- stovai pritarė pasiūlymui, kad iš buvusio pirmininko reikia atimti prieš trejetą metų duo- tą tą garbės titulą. Ir atėmė! Dėl to įžeidimo M. Bajorinas ilgėlesnį laiką nedalyvavo lietuviškoje veikloje, o kai grįžo, tai vėl atidavė savo pa- sirinktą sričiai visą energiją. Prieš keletą metų jis mirė, bet man atrodo, kad jei kuris Bri- tanijos lietuvis labiausiai nu- sipelnė už savo veiklą Gedi- mino ordino, tai, be abejo, jis, Mečys Bajorinas, kuris rizikuodamas visa tai supir- ko. Kažin ar kuris kitas būtų išdrįsęs taip pasitarnauti lie- tuviams. Tie pirkiniai ir įga- lino Britanijos lietuvius ne tik didžiuotis, bet ir darbuotis. Iš tikro Europos Vakaruose nė vieno kito krašto lietuviai ne- susidarė tokių sąlygų. Dau- giausiai lietuvių turbūt turi Vokietija, bet ir jie neišitaisė

spaustuvės, neleido laikraščio ir knygų. Tik gal rūpestis Va- sario 16 gimnazija sveria nemažai.

Neabejotini smukimo ženklai

Vienas po kito ir Britani- joje išmirė tie, kurie tuos brangius pirkinius tvarkė, pri- žiūrėjo, naudojo. Kol ta seno- ji karta tvarkė, viskas pamažu judėjo. Veikla, aišku, natūra- liai turėjo menkėti. Juk ir ilgi mirusiųjų sąrašai liudija tą menkėjimą. Ne tik Britanijo- je, bet ir kitur mažėjo skaity- tojų, tai sustabdytas knygų leidimas. Mančesteryje būrys entuziastų ilgai leido rotato- rium spausdinamą žurnalą

"Šiaurės Anglijos lietuvių biuletenis", kuris skaitytojų buvo mėgiamas, bet pagaliau pasenę redaktoriai nebepajė- gė įžiūrėti, ką rašo, tai ir atsi- sveikino.

(Pabaiga - kitame numeryje)

"DIRVAI" AUKOJO:

Lietuvos Vyčiai	100
V. Matulis, Stuart, FL	56
R. Dreher, Laramie, WY	20
A. Indreika, Chicago, IL	20
V. Aras, Omaha NE	15
V. Bergas, W. Hyannis, MA, 15	
M. Eymontt, Cape Nedd., ME 15	
Jesuit Fathers, Clev., OH	15
J. Kardokas, Baltimore, MD 15	
V. Leger, North Olmsted, OH 15	
V. Memėnas, Bloomf. H., MI 15	
N. Raškienė, New Britain, CT 15	
R. Reškevičius, Omaha, NE 15	
J. Saikus, Cleveland, OH	15
Shalins Funeral, Woodh., NY 15	
L. Špokas, Crystal L., IL	15
D. Martinkus, Omaha, NE ...	10
G. Treinys, Seminole, FL	10

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

Išnuomojamas butas
su 2 miegamaisiais
kambariais
(apie 1000 kv. pėdų
plotu). Skambinkite:
Jurgiui Šenbergui
tel. (216) 486-4429.

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

1984 - 1999

15

YEARS OF EXCELLENCE

SAVI
PAS SAVUS!

XXXXXXXXXXXX

KVIEČIAME
VISUS
I
TAUPĄ!

TELEFONAS 216.481.6677 <> E-MAIL TAUPA@AOL.COM

767 EAST 185th STREET CLEVELAND OHIO 44119

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį

ir ketvirtadienį ----- 9:00v.r. - 4:00p.p.

penktadienį ----- 9:00v.r. - 6:00p.p.

šeštadienį ----- 9:00v.r. - 12:00p.p.

sekmadienį parapijoje ----- 11:00v.r. - 12:00p.p.

Kiekviena tauporąji sąskaita, federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
telkianti jauką atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė alkštė automobiliams pastatyti.